VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

VÖRÖS LOBOGÓ

Az R. M. P. Arad-városi és rajoni bizottsága, a városi és rajoni néptanács lapja

XII. évfolyam, 3559. szám | 1956, augusztus 2, csütörtök | 4 oldal, 20 bani

Mai számunk negyedik oldalán:

★ NASSZER EGYIPTOM ELNÖKÉNEK NYILATKOZATA
★ HEGEDÜS ANDRÁSNAK, A MNK MINISZTERTANÁCSA ELNÖKÉNEK JELENTÉSE
★ DULLES LONDONBA ÉRKEZETT
★ V. SIROKY MINISZTERELNÖK KORMÁNYNYILATKOZATA A CSEHSZLOVÁK NEMZETGYÜLÉS ÜLÉSSZAKÁN
★ FOKOZÓDIK A CIPRUSI ÖNKÉNY

Óriási nap-erőmű épül a Szovjetunióban

MOSZKVA. (Agerpres.)

A Literaturnaja Gazeta cikket közöl az örményországi Ararat mezőn felépítendő villanytelepről, amelyhez a hajtóerőt a nap szolgáltatja.

A nap sugarait óriási tükrök fogják fel. A tükrök csaknem egy kilométer átmérőjü kört alkotnak. A kör központjában egy 40 méter magas torony épül, s erre egy forgatható gőzkazán támaszkodik. A nap melege a forrpontig heviti a kazán vizét s a gőz nyomását 30 légkörre emeli. A kazánból csövek vezetik el a gőzt az 1200 kilowattos turbinához.

A tornyot 23 körbefutó sinpár veszi körül, mindegyik sinpáron önmüködő vonatok közlekednek s különleges tartófelszereléssel 1293 nagyméretü tükröt hordoznak. A tükröket önmüködő relék állandóan a nap felé tartják s a visszavert napsugarakat a kazán falaira irányitják.

Megkezdődtek a szovjet-japán tárgyalások

A békeszerződés legtöbb szakasza tekintetében már Londonban megegyezés jött létre

MOSZKVA. (Agenpres.) — A TASZSZ jelenti:

Moszkvában, julius 31-én délelőtt a Szovjetunió Külügyminisztériumának villájában ujra megkezdődtek a tárgyalások a szovjet—japán viszony rendezésére vonatkozólag. A tárgyalások ujrafelvételét a május 14-i szovjet—japán közlemény irányozta elő.

Szovjet részről részt vesz a tárgyalásokon D. T. Sepilov külügyminiszter, a küldöttség vezetője és teljhatalmu megbizott; N. T. Fedorenko, a Szovjetunió helyettes külügyminisztere; I. A. Malik, a Szovjetunió londoni nagykövete; P. N. Kumikin, helyettes külkereskedelmi miniszter; I. F. Kurgyikov, a szovjet külügyminisztérium távolkeleti osztályának vezetője; több tanácsos és szakértő.

Japán részről részt vesz a tárgyaláson: Mamoru Sigemicu külügyminiszter, a küldöttség vezetője, Japán meghatalmazott megbizottja; Siunicu Macumoto, aki mint Japán megbizottja részt vett a londoni tárgyalásokon; Takedzo Szimoda, a japán külügyminisztérium egyezménykötési osztályának igazgatója; Szinzaku Hogen, a japán külügyminisztérium európai ügyosztályának tanácsosa; Kinija Nijizeki, a svédországi japán követség tanácsosa, továbbá tanácsosok és szakértők.

A küldöttségek első ülésének megnyitásán részt vettek a szovjet és külföldi ujságirók is.

Az első ülésen a tanácskozás résztvevői kifejtették álláspontjukat a szovjet—japán kapcsolatok rendezésének kérdéseiben. A két fél képviselői hangoztatták, hogy a London ban, 1955 julius 1 és 1956 március 20 között lefolyt tárgyalások alapján a békeszerződés tervezetének legfőbb szakasza tekintetében megegyezésre jutottak.

D. T. Sepilov, a Szovjetunió külügyminisztere és M. Sigemicu japán külügyminiszter kijelentették, hogy kormányaik a két ország közti kapcsolatok rendezésére törekszenek. Ugyancsak kifejtették álláspontjaikat a békeszerződés tervezetének azokra a pontjaira vonatkozólag is, amelyeknek tekintetében nem jutottak megegyezésre. E kérdések közé tartozik a területi kérdés is. Ezenkivül eszmecserét folytattak a büntetésüket most kitöltő japán állampolgárok hazatelepitésének kérdésében is.

A felek augusztus 3-án tartják következő ülésüket.

Valóra válnak a felajánlások

Vállalatainkban a termelési értekezleteken értékes munkavállalások születtek felszabadulásunk tizenkettedik évfordulójára. Az esztergályosok közül Pavlicsek Viktor és Gavris Ioan eddig bebizonyitották, hogy maradéktalanul teljesiteni fogják felajánlásaikat. Naponta 15—20 százalékkal haladják tul előirányzatukat a különféle motoralkatrészek esztergályozásánál.

Jelentős termelési eredményeket ért el Kandarosi Zoltán, Grozav Dumitru és Tverdec Iosif. Amellett, hogy mindenkor határidőre teljesitik előirányzatukat, jó minőségü munkát is végeznek. Vállalták, hogy augusztus 20-ig külön-külön mindegyikük elvégzi egy-egy kőbányában használatos motor általános javitási munkálatait.

Darula Ioan,
levelező

A SZENTPÁLI KOLLEKTIV GAZDASÁGBAN

A szentpáli kollektiv gazdaság tagjai több izben olvastak a különböző lapokban, szakkönyvekben a hibrid kukorica vetőmag előnyeiről. Elhatározták, hogy ők is próbálkoznak egy ilyen hibrid vetőmag előállításával, s a terület, amelyen termesztik, nem több egy fél hektárnál. Már ősszel az agrotechnikai előirások szerint készitették elő a négyzetesen fészekbe vetett kukorica alá. A két fajtát (Phister és a román Studina) változó sorrendben vetették el.

Néhány nappal ezelőtt Bantas Teodor, a sofronyai mezőgazdasági irányitópont mérnöke vezetésével Szabados Antal, Dobici Carol, Polgáry József mesterséges pótbeporzást alkalmaztak a kukoricánál.

A képen látható, amint a szentpáliak a kukorica mesterséges pótbeporzását végzik.

A dohányt is — amely a jói jövedelmező ipari növények közé tartozik — a szentpáli kollektivisták 3.10 hektáron termelik. Jól ápolták ezt a vetést is. A növények szépen fejlődtek, a levelek nagyok és szélesek, s nemrég elkezdtek sárgulni, ami azt jelenti, hogy elérkezett a szedés ideje. Ez már a harmadik szedés lesz.

A képen az 1. és 2. számu brigád látható a dohánylevél szedésekor.

Amerikai üzletemberek látogatásai

A Külkereskedelmi Minisztérium meghivására országunkban tartózkodó John Brislan O'Connor nagyiparos és a kiséretében levő személyek hétfőn és kedden megtekintették az Augusztus 23 és Republica üzemeket, valamint az Augusztus 23 kultur- és sportparkot.

Az amerikai vendégek kedden délután bejárták a főváros környékét és a többi között Snagovra is ellátogattak.

★

Al. Bîrladeanu, a Minisztertanács alelnöke, julius 31-én, kedden fogadta John Brislen O'Connor amerikai nagyiparost, az amerikai Dresser Industries csoport képviselőjét.

A megbeszélésen jelen volt Marcel Popescu külkereskedelmi miniszter és helyettese, Mihai Petri.

A megbeszélés szivélyes légkörben folyt le. (Agerpres.)

Jóminőségü munkával

A December 30 üzem szövődéjében többek között bársony, rodika, damaszt, vivi és ecosé ruhaanyagokat szőttek julius hónapban. Ezeknek a cikkeknek a gyártásánál nagy gondot fordítanak a szövők a minőségi és mennyiségi terv mutatószámainak teljesitésére. A tervben előirt mennyiség 90 százaléka elsőosztályu minőségü. A December 30 gyár szövői vállalták, hogy 92 százalékosra emelik az elsőosztályu minőséget. A gépkihasználási mutatószámot 1 százalékkal haladják tul. A harmadik évnegyedben a munka termelékenységét 2.5 százalékkal növelik a December 30 gyár szövődéjében. A szükséges tartalékalkatrészek (vetőfej, verőszij, stb.) elhasználásának csökkentésével 75.000 lejt takaritanak meg.

A szocialista versenyben legkiválóbb termelési eredményeket elérő dolgozók Jambrik Katalin, Eberwein Magda és Böszörményi Rozália, akik 30—40 százalékkal teljesitik tul napi normájukat.

Mi ujság üzemeinkben?

UJJAL AZ ÚJÉRT

MINDEN MUNKAKÖRNEK vannak kellemes és ahogy mondani szokták, sötét oldalai. Egy-egy — foglalkozásunkhoz kapcsolódó — helyre szivesen megyünk, a másikat pedig állandóan halogatjuk: majd, majd... Terepmunkámban szivesen látogatott hely:

A Dimitrov vagongyár udvarán az a kis piros épület, amely szinével is magáratereli a figyelmet. Az egymásután sorakozó ajtók közül a legutolsón nyitok be a legszivesebben, ahol az van kiirva, hogy ujitások.

A MAPPÁN NAGY BETÜKKEL Ardelean Ioan nevét olvasom. Csak ennyit látok, a többit már hallom és jegyzem.

Nem most szerepel először ez a név az ujitók névsorában. Éppen ebből látszik a törekvés. Mindig ujat, észszerübbet akar Ardelean Ioan, hogy egyre könnyebbé és élvezetesebbé tegye a munkát.

„Legfrissebb" ujitása a fedett teherkocsik padlózatát rögzitő, ugynevezett körmök (kapcsok) gyártásának módositása.

Eddig a kovácsmühelyben matricázással állitották elő ezeket a kapcsokat. Most laposvasból préselik és hajlitják kovácsolás nélkül. A régi hat müvelet helyett ma már csak három szükséges a körmök előállításához.

— S mi ennek az előnye? — hallatszik a kérdés, amit rögtön válasz is követ:

— Anyag és munkabér megtakaritás. Az anyag felhasználása például felére csökken. Az anyag és munkabér megtakaritás együtt egy év alatt 113.442 lej. — Itt a hangja kissé alább szállt. Ebből tudom, hogy mondanivalójának vége.

— Hogy meggyőződjék, hogy mindez igaz, nézze meg maga is az irásokat — és elébem tette őket.

MEGNÉZTEM, MINDEN RENDBEN, de még sem csuktam be a jegyzetfüzetet. A vigkedélyü Rosenberger Péter megkérdezte:

— Mindez nem elég?

Majd pillanatok alatt ujabb iratcsomót vett elő és derüsen megjegyezte:

— Irjunk valamit rólunk is, fiatalokról (évei az ötvenes szám körül forgolódnak).

Lapozgatás következik, majd hallom:

— Rusan Ioan ifjumunkás a téglák közötti — béléskénti szolgáló — uj összetételü habarcs alkalmazásával, valamint a tüzszekrény alakjának megváltoztatásával meghosszabbitotta a kovács- és szerszámmühely kemencéjének müködési idejét. Ezzel a kemencék javitási költsége évente mintegy 37.000 lejjel csökken.

Felnéz az irathalmazból, most már becsuktam jegyzetemet, de hirtelen hozzáfüzi:

— A napokban az ujitó munkaközösség gyülésén harmincöt ujitást vitattunk meg, melyből huszat el is fogadtunk. Dolgoznak, gondolkoznak, próbálgatnak a fiuk — mondja.

ÉS GONDOLATBAN szinte ő is velük drukkol az ujitások sikereiért, az uj, szebb eredményekért, mert Rosenberger Péter a gyár valamennyi ujitójával, szivvel-lélekkel harcol az ujért.

L. P.

A kolozsvári Bolyai Tudományegyetem 1945—1955

A fenti cimmel nemrég terjedelmes, tetszetős külsejü könyv hagyta el a nyomdát. A kötet ünnepi kiadványként készült a Bolyai Tudományegyetem gondozásában, az Állami Tanügyi és Pedagógiai Könyvkiadó kiadásában. Tartalma: a legkülönbözőbb szaktárgyak keretébe tartozó 28 tudományos dolgozat, amelyet az egyetem tanárai készitettek és a tavalyi tudományos ülésszakon olvastak fel.

Ez az ülésszak, amelyet a Bolyai és a Babes egyetem testvéri közösségben rendezett a Bolyai egyetem fennállásának tizedik évfordulója alkalmából, ünnepi külsőségeiben, a testvéri együttmüködés hangulatában nemcsak egy intézmény ünnepe volt.

A két testvéregyetem együtt ünnepelte az évfordulót s velük ünnepelt az egész ország tudományos és kulturális élete. Természetes ez, hiszen e két nagy fontosságu intézmény között mind szorosabbá válnak a tudományos együttmüködés szálai, s a Bolyai Tudományegyetem is — felsőfoku oktatásunk egyik fontos fellegvára — tiz év alatt jelentős eredményeket ért el a szakemberképzés és a tudományos kutatások területén.

A tudományos ülésszak anyagából összeállitott kötet természetesen elsősorban tudományos szempontból érdekes és rendkivül értékes gyüjtemény. Méltó tükrözője és bizonyitéka annak, hogy a káderképzés milyen magas szinvonalon folyik ezen az egyetemen és nyilván elsősorban annak, hogy a didaktikai feladatok megoldásán kivül mennyi bonyolult tudományos kérdés megoldását vállalta és végzi el az egyetem tanszemélyzete. Komoly, igényesen szerkesztett tudományos dokumentum kerül ezzel a kötettel a szakemberek kezébe.

SIKEREK

Jóleső érzés az élelmiszerüzletekben gyönyörködni a szines cimkékkel ellátott konzervdobozok, üvegek magasan rakott oszlopsoraiban. Mennyi fáradságos munkát és időt takaritanak meg a háziasszonyoknak Megtörténik, hogy a kedvezőtlen időjárás miatt otthon nem tudjuk a tervezett befőtet télire eltenni, ilyenkor azzal vigasztaljuk magunkat: nem baj, hiszen van elég az üzletben.

Vagy gondoljunk arra, mikor kirándulásra megyünk, milyen jól jön egy-egy doboz huskonzerv, májpástétom, vagy gyümölcsiz.

Élelmiszeriparunk nagyiparrá való fejlődése — különösen pedig a konzeriparé — csak néhány évvel ezelőtt kezdődött meg. Pár éve még eseményszámba ment, ha az üzletben barackizet, pástétomot, vagy különböző gyümölcskonzerveket lehetett kapni megfelelő mennyiségben.

Első ötéves tervünk során jelentősen kibővült és megnagyobbodott városunk konzervgyára, a Refacerea-konzervgyár.

A gyár munkaközössége mindig az élenjáró vállalatok közé tartozott. Így első ötévi tervét még 1954 őszén teljesitette. Idén, a II. pártkongresszus dokumentumai alapján, a gyár vezetősége a minőség szüntelen javitását tüzte ki célul.

Ennek érdekében még a mult félévben ugynevezett minőségi egységeket létesitettek minőségi ellenőrrel az élen s ennek keretébe tartozik a gyár laboratóriuma is. A mult héten az érmihályfalvi AROVIT konzervgyárral tartott tapasztalatcsere során kiderült, hogy ma már valamennyi konzervgyárnak önálló, jól felszerelt laboratóriuma van, megfelelő szakképzettségü laboratóriumi személyzettel.

Pillantsunk be a konzervgyár belsejébe. Ha a látogató végigmegy a gyáron, azzal a tudattal távozik: itt aztán van szemnek-szájnak való finom dolog. Valóban, itt a ládákból piroslik a paradicsom, távolabb a kajszinbarackok halmaza, nem messze pedig tőle már üvegekbe téve áll a belőlük készült finom, izletes gyümölcsiz és a kompót. A nyersgyümölcsöt futószalagon szállitják a gyárba, ahonnan aztán a kész kompótos üveget emelik ki a sterilizálástól.

Lássuk csak, milyen munka előzte meg a gyártási idény megkezdését. Pár nappal a téli husidény után megáll a gyár termelése és megkezdődtek a javitási munkálatok. Szétszedve hevertek a gépalkatrészek. Forrasztás, festés, kalapácsolás zaja uralkodott a gyárban. Most pedig meginT szépen, ujonnan áll előttünk a gép. Junius 10-én, amikor a kedvezőtlen időjárás ellenére is megérkezett (bár késve) a zöldborsó, már készen, ragyogó tisztán, rendbe téve állt a konzervosztály. Ettől a naptól kezdve, amig az utolsó gyümölcs, vagy zöldség befut, törhetlen lendülettel megy a munka a gyárban. Cseresznye, meggy, zöldbab, barack, paradicsom és burgonya érkezik be vagonszámra, hogy mint kész termék kerüljön a fogyasztókhoz. Nem árt elidőzni amellett, hogy milyen nehézségek árán szerzi be a gyár a megfelelő nyersanyagot. Többszáz kilométerekről hozzák be a gyümölcsöt, hogy a vásárlóközönség rendelkezésére bocsássák a megfelelő és kivánt árut.

A második negyedévi terv elemzésénél kiderült, hogy a gyár dolgozói jó munkát végeztek. Több, mint harminc munkást tüntettek ki élmunkás jelzővel. A második negyedévben, az 1955. év második negyedévéhez viszonyitva, 55 százalékkal növekedett a munka termelékenysége. Az elmult félévben pedig a tervezett önköltséget 3.14 százalékkal sikerült csökkenteni.

A gyárban teljes lendülettel folyik a szocialista verseny. A félévi munka értékelése során a konzervosztály dolgozói közül a 6. számu brigád nyerte el az élbrigád cimet. A munkások közül tizennégyen kaptak élmunkás zászlót, igy Dávid Kornélia, Ilica Floarea, Sebestyén Mária, David Marcela, Susan Letitia, Budea Maria, Militar Elisa, Crisan Florica és mások. A gépkocsivezetők közül a százezres mozgalomban élenjáró Iosif Alexandru lett az első. Elmunkás csillagot Roman Gheorghe, Visean Anton és Tincau Nicolae kaptak. Jó munkáért dicséretet érdemelnek Kömpf József brigádvezető, Toda Ferenc elektrotechnikus, Schwartz Illés mester és Schiffert Ödön mérnök.

Most még néhány szót a gyárban uralkodó higéniai állapotokról és a minőség ellenőrzéséről. A feldolgozásra kerülő nyersanyag a legtökéletesebb mosáson és tisztitáson megy keresztül, de ez még nem minden. A konzervdobozok, üvegek is a legnagyobb tisztaságot követelik, mert csak igy lehet steril árut elérni. Az asztalokat könnyen mosható, rozsdamentes aluminiummal vonták be.

A minőségi ellenőrzés minden váltásban a legszigorubban szervezett. Kezdve a beérkező nyersanyagtól, egészen a kikerülő termékig, minden fázisnál elvégzik megfelelő módszerekkel az ellenőrzést Másnap a kész termék vegyelemzése történik meg a gyár laboratóriumában. Csakis az állami szabványnak (STAS) megfelelő árut engedünk ki, amiről minőségi lapot állitunk ki, feltüntetve az elemzés eredményeit.

Lázár Klára vegyész,
a Refacerea konzervgyár laboratóriumának vezetője

Külpolitikai figyelő

Mint eső előtt a hangyaboly, ugy nyüzsögnek nyugaton a diplomaták, üzletemberek, zavartkeltő ujságirók. Hogyne, amikor olyasmi történt ebben a számukra egyre szomorubb világban, ami semmiképpen sem egyeztethető össze a tőkés-erkölcs szabályaival. Arról van szó, hogy egy nemrég gyarmati ország vezetője visszaadta saját népének azt, amit ez a nép nagy nyomor és szenvedés közepette épitett és amelynek gyümölcsét idegen katonák védelme alatt élvezték azok, akiknek késői örökösei is fényüző életet élhettek az elrabolt kincs jövedelméből.

„Fogják meg, — tolvaj!" harsog a rablók utódainak hangja a nyugati ujságok hasábjain, rádiók hangszóróiból. Egyes nyugati politikusok nyilatkozataiból pedig a tőkés-erkölcs törvényeinek megsértése felett érzett felháborodás „nemes" akkordjai csendülnek ki.

Hogy milyen sérelem érte a polgári erkölcsiséget, arra a Szuezi-csatorna Társaság részvényeinek árfolyamzuhanása ad feleletet. Mert a polgári világban az erkölcs hasznot jelent.

A polgári erkölcs posványos vizei egyáltalán nem háborogtak, amikor Hitler milliószámra pusztitott ártatlan embereket, de Franciaországban most a szocialistáktól a poujadeistákig tüzet okádnak mindazok, akik a Szuezi-csatorna Társaság államositásában jogtalanul szerzett milliárdok elvesztését siratják.

Ilyenkor egyes jobboldali szocialisták még azzal sem törődnek, hogy valaha az államositás hamis jelszavát tüzték zászlajukra. Csekélység az ilyesmi, amikor féltve őrzött részvényeik hozamának elvesztéséről van szó.

Angliában már megtalálták az erkölcsi felháborodás tetszetősebb indokolását: „veszélybe került az angol nép ellátása". Mert „halat, vadat", de főleg petroleumot a Szuezi-csatornán keresztül szállitották az angol uszályok a Szigetországba. Az ilyen veszély hangoztatásával egyes angol lapok már katonai lépéseket is sürgetnek Egyiptom ellen. Sőt, tengerentuli „barátaikat" is átkozzák, mert mint mondják: a lavinát az amerikai kormány inditotta el azzal, hogy visszavonta az asszuáni erőmű épitéséhez való anyagi hozzájárulásra vonatkozó igéretét.

Hát ebben van valami. A „lavinát" tényleg ez inditotta el. Kérdés azonban, hogy Dulles külügyminiszter véletlenül határozta-e el ezt a lépést. Vajon nem tartotta ő egy esetleges háboru kirobbantására alkalmasnak azt a sakkhuzást, amelyre csakis az államositás bejelentése következhetett? Ahogyan pedig az amerikai háborus köröket ismerjük, azok minden tétet megjátszanak, amely egy uj háboru lehetőségeivel kecsegtet.

Van-e ok azonban háborura? Nincs és ezt ma már a józanabb angol lapok is hangoztatják. Legutóbb Gamal Abdel Nasszer, Egyiptom köztársasági elnöke nyilatkozatában bejelentette, hogy a Szuezi-csatorna továbbra is nyitva áll minden nemzetiségü hajó számára és hogy Egyiptom továbbra is érvényesnek tartja magára nézve az 1888. évi egyezmény pontjait, amelyek szabad átvonulást biztositanak valamennyi ország hajóinak a csatornán. Errenézve Egyiptom minden garanciát megad.

Ez a nyilatkozat ujabb csapás a hidegháborus körökre, mert hiszen ujból beigazolódott, hogy nehéz háborut inditatni olyan világban, amelyben a kezdeményezés a békepártiak kezében van. Lehet, hogy Dulles külügyminiszter azért határozta el magát váratlan angliai utjára, hogy megmentse elvesztett háborus fejszéjének a nyelét. Ez a fejszenyél azonban nem hatásos fegyver a népek békeakaratával szemben.

B. B.

Nyugdijasok étkezdéje Aradon

Arad a közelmultban értékes intézménnyel gazdagodott. 1956 julius 18-án a Luther tér 8. szám alatti házban megnyilt a nyugdijasok étkezdéje.

Amikor a ragyogóan tiszta helyiségbe beléptem, ugy éreztem, mintha hazaértem volna. Az az otthonias melegség, a hófehér teritővel letakart asztalok, amelyeket izléses keretbe foglaltak a faburkolatu falak, az asztalok körül ülő, munkában kiérdemesült öregek megelégedéstől derüs arca olyan érzést keltett bennem, mintha családom tagjai közé léptem volna be. Ez a kijelentés nem üres frázis, hiszen, mint idestova másfél évtizedes nyugdijasnak, az asztalokat körülülő és mind sürübb rajokban beszállingózó vendégek, nők és férfiak, egyaránt testvéreim.

Az irodahelyiségül szolgáló első szobában dolgozó Vines Cornelia felelős szives készséggel áll rendelkezésre, hogy az ujonnan megnyilt étkezdét bemutassa. Nemcsak ő, de Varga Lajos raktárnok, Crisan Ioan titkár és Gherba Iuliu ügykezelő, akik valamennyien nyugdijasok, örömüknek adtak kifejezést, amikor meghallották, hogy a nyugdijasoknak erről a mintaszerü megvalositásáról akarok beszámolni.

Az étterem megtekintése után a raktárhelyiségbe vezettek. Itt Varga raktárnok és Vines Cornelia szinte versenyeztek, hogy mit mutassanak meg előbb raktáruk „kincseiből". A hüvös, szellős, terjedelmes helyiségben vadonatuj lisztesláda áll, külön a főző- és a fehérliszt részére szolgáló rekesszel, s keverőlapáttal, a liszt állandó forgatására. Büszkeségük a jégszekrény. Mérleg, 100 liter étolaj befogadóképességü cinezett, uj bádogtartály egészitik ki az uj felszerelést. Tészta- és zöldségfélék, burgonya, szóval minden, ami az étkezde részére szükséges, megtalálható a raktárban.

A raktárból a szomszédos konyhába vezettek. Itt megcsodáltuk az ujonnan épitett hatalmas tüzhelyeket, a két iker bádogmedencét, melynek egyikében a meleg, a másikban a hideg viz folyik az edények mosogatására. Mindezt a Nyugdijasok Kölcsönös Segélyegylete vezetősége hozta létre önerejéből, minden külső támogatás nélkül.

Tombolát rendeztek, amelynek 3000 lejnyi jövedelme képezte a kiindulás alapját. A vezetők elgondolása az a nemes szociális cél volt, hogy kiérdemesült öreg nyugdijas nők és férfiak, akiknek részben magárahagyatottságuk, részben a termelőmunkában való elfoglaltságuk miatt önálló háztartásuk nincsen, izletes és olcsó ebédhez jussanak. Ezt a célt a nyugdijasok máris felismerték és az első napi 120 látogató száma napról-napra növekszik. Azok a nyugdijasok, akik még nem tudnának erről a javukat szolgáló intézményről, ezuton vegyenek tudomást és igyekezzenek látogatásukkal saját érdekükben rentábilissá tenni.

A kitünő, izletes ebéd nem szorul dicséretre, mégis Eppeldauer Viktória és Ottinger Viktor nyugdijasok, akik az első naptól fogva ott étkeznek, lelkesen dicsérik a finom ebédet. Szöllősi Regina bécsi származásu nyugdijas, szintén kitünőnek itélte az étkezde főztjét. Egyik asztaltársnőjük azt mondta, hogy első nap kissé sós és füszeres volt az étel, de kérésükre most már csaknem diétikusan készitik el az ételeket. Kijövet egy ételhordóval hazasiető nővel találkoztam, aki kérdésemre elmondotta: olyan finom az étel és annyira bőséges, hogy az ebédből még vacsorára is jut.

A vezetőségnek két kérése van. Egyik az Aprozarhoz, hogy jobb minőségü burgonyát adjanak, mert az eddigi igen aprószemü és hogy mindennap friss zöldségfélét kapjanak, az Alimentara pedig ne adjon tul zsiros sertéshust. A nyugdijasok étkezdéje hézagpótló szocialista intézmény, amely talán egész népköztársaságunkban egyedülálló.

Bucsuzáskor egyöntetüen arra kértek, irjam meg, hogy minden aradi étkezdével vetélkedve igyekeznek azokat felülmulni. Remélhetőleg kitüzött nemes céljukat hamarosan el is fogják érni.

Serestély Béla

JÓ SZERVEZŐ

A felszabadulás ünnepének tiszteletére indult szocialista versenyben már eddig is sokan kitüntek azok közül, akik a termelési folyamat helyes megszervezésével törekednek a terv maradéktalan teljesitésére. A G. Dimitrov gyár vagonosztályán Dumitrica Radu ifjumunkás vezeti a 2. számu IMSz brigádot. A brigád ma már 1958-ra termel.

Levelek a szerkesztőséghez

Hiányzik a politikai nevelés

A G. Dimitrov gyár kovácsoló osztályának dolgozói a második negyedév tervét 40 százalékkal tulteljesitették. Az osztály technikusai, a szakszervezeti vezetőkkel karöltve, igen gondos szervezőmunkával járultak hozzá ennek az eredménynek az eléréséhez. Az eredmények mellett fellelhetők egyes hibák is, elhanyagolták az üzemosztály dolgozóinak politikai nevelését. Egy idő óta ebben az osztályban megszüntek a gyülések. Ezenkivül az alapszervezet és a kovácsoló osztály szakszervezete között nincs semmiféle kapcsolat. A politikai nevelés hiánya miatt egyes dolgozók nem vigyáznak kellőképpen a szerszámokra. A gondatlan kezelés következtében igen sok a rossz szerszám, ami természetesen a termelés menetét hátráltatja. Jó lenne, ha mindezeket a hibákat figyelembe vennék és minél előbb kiküszölnék.

Kucselata Mihály,
levelező

Ujabb hanglemezeket!

Azok közé tartozom, akik gyakran járnak moziba. Az előadások megkezdése előtt rendszerint zenével szórakoztatják a közönséget. Sajnos, városunkban a filmelőadások megkezdése előtt sugárzott zene kissé lejáratta magát. Ugyanis a legtöbb hanglemez két-három éves. A gyakori mozilátogatónak tehát már a könyökén jön ki egy és ugyanaz a dal, vagy tánczene.

Néhány nappal ezelőtt Temesváron néztem meg egy filmet. A temesvári mozilátogatók abban a kedvező helyzetben vannak, hogy a közkedvelt uj dalokat, gyakran a nemrég játszott filmek kedveltebb zenerészleteit hallhatják.

Az aradi közönség nevében javasolom a tartományi moziállalat aradi kirendeltségének, hogy városunk filmszinházaiban kövessék a temesvári példát.

Riven Ioan,
levelező

—o—

Ma filmszinházainkban

Dózsa György: augusztus 10-ig: GRÓF MONTE CHRISTO. II. rész. Nicolae Balcescu: augusztus 5-ig: A KIS CIPŐTISZTITÓ. I. L. Caragiale: aug. 5-ig: SCUDERY KISASSZONY. Ifjusági: augusztus 5-ig: AZ EMIRSEG BUKÁSA. Solidaritatea (Gáj): augusztus 5-ig: CSILLAGOS SZARNYAK. Maxim Gorkij: (Mikelaka): augusztus 5-ig: NAGY REMÉNYEK. Ion Pintilie CFR (Gradiste): augusztus 3—5-ig: GÁZOLÁS.

Tollhegyre kívánkozott...

Vigyázat, népbutitás!

Bizonyos időközökben, sapkáján légfürdőző fehéregérrel, megjelenik városunkban egy sasorru, bajuszos ember" néven ismert és mint ilyen fiatalemer. Mindenki „papagájos babonás ösztönöket felpiszkálja, s mindent megtesz, hogy az alacsony, ebből nagyszerüen megél. Olykor az Avram Iancu téren, máskor a Liszt Ferenc utcában, vagy a Filimon Sârbu téren, de azonos ügybuzgalommal szolgálja — egy lej ellenében — a sötétséget.

Vasárnap közvetlenül az AGES mellett ütötte fel székhelyét. Érdekes párositás... Az egyik helyen művelődési célokat szolgáló rendezvények megtekintésére jogosit fel a megvásárolt jegy és közvetlenül mellette a papagájos fiatalember ellensulyozza a művelődési törekvést. De hogyan?

Lola papagáj csőrével kihuzza azt a papirdarabot, amelyet az ötletes fiatalember eléje tesz. Ekkor kezdődik a szertartás. Elvégre az ember szórakozzék, esetleg derüljön is a kifizetett egy lejért. Pista papagáj karmai aláirásával szentesiti az egy lejes jövendőt.

Nagyszerü. Köszönöm szépen. Valóban egylejes szellemesség és mindez városunk legforgalmasabb részén. A planéta szövegét nem akarom lemásolni, kár a nyomdafestékért. Csupán szemelvényeket közlök: „A kedvező szerencse előbbre viszi dolgait." Lehet, hogy a kedvezőtlen szerencse is közremüködhet dolgaink előrevitelében, azonban bármennyire megnyugtató ez a jóslat, ne vegye rossznéven a papagáji szöveg megfogalmazója, de a gyakorlat azt igazolja, hogy nem a szerencse viszi előbbre a dolgokat, hanem valami egészen más, ami kizárólagosan tőlünk függ és nem a szerencsétől.

Később jóakaratulag figyelmeztet a planéta, hogy „ne bizzam barátaimban." Kedves Lola papagáj, te bizalmatlanságot akarsz az emberek közé csempészni és nem kevesebbet követelsz, mint azt, hogy szakadjunk el barátainktól, szakadjunk el a társadalomtól, amelyben élünk, s arra parányi papagáj-eszed nem is gondol, hogy mindez hova vezetne. Szerencsére nem fogadjuk meg jótanácsaidat.

Mindenesetre a papagáj dicséretére és a jövendőjükre kiváncsiak megnyugvására legyen mondva, a planéta szerint az emberi élet határa 85 és 87 év között ingadozik. Érdekes!

Egyszóval igy osztogatják a sötétség céduláit, — darabját egy lejért 1956 ban. Még csak ennyit: Nagyon szeretném tudni, hogy ki az, aki a néptanácsnál az ilyen papagájos embereknek megadja a működési engedélyt, — a népbutitás intézményesitése érdekében.

Kóthay Tibor

Több figyelmet az agitációs brigád munkájára a December 30 gyárban

Uj jelenség az üzemek kulturális életében a művészi agitációs brigád. Ennek a dolgozókból alakult önkéntes kulturcsoportnak müsora a legszorosabb kapcsolatban áll az üzem munkájával, egész életével. Szinte lépésről-lépésre követi a termelésben végbement eseményeket. Ma, amikor a munka dicsőség és becsület dolga, a termelésben egyre ujabb és ujabb sikerek születnek, amelyek népünk anyagi és kulturális felemelkedését szolgálják. Az agitációs brigádok müsorai tevékenyen hozzájárulnak e munkasikerek eléréséhez azáltal, hogy a termelésben élenjáró dolgozókat állitják mintaképül és a szatira fegyverével küzdenek a maradiság, nemtörődömség vagy más, a termelést hátráltató hibák ellen. Hazánk legtöbb üzemében, iskolájában, vagy más intézményében az agitációs brigádok müsoraik magas művészi fokával, konkrét eredményekkel bizonyitották be életképességüket. Példa erre az aradi Alimentara helyi kereskedelmi szervezet vagy a villanygyár brigádja.

Ugyanezt már nem mondhatjuk el az aradi December 30 textilgyár mükedvelő csoportjáról és egyben agitációs brigádjáról. Talán a December 30 gyárban nem folyik napról-napra harc a termelési sikerekért? Vagy itt egyáltalán nincsenek hibák? Dehogy nincsenek! Sőt éppen az agitációs brigád körül is föllelhetők szép számban.

Mindenekelőtt brigád „anyaggondokkal" küzdött, édes keveset tudott az üzemben végbement eseményekről. Müsoraiból tehát hiányzott a leglényegesebb, az, ami a dolgozókat a legjobban érdekelte, a mindennapi munkájuk során elért eredmények és a termelést gátló hibák, egyszóval mindazok az események, amelyekkel a dolgozó a munkapad vagy az iróasztal mellett közvetlenül találkozott. Az üzemrészek megbizottai — a rossz szervezés következtében — késve vagy egyáltalán nem gyüjtötték be az adatokat. Természetesen először is erről az elemi követelményről kellett gondoskodni. Ez sikerült is, mégpedig a brigád vezetőjének, Ciuraru Mihainak egy elmés ötlete folytán: az agitációs brigád épp azt pellengérezte ki, hogy müsoraik alacsony szinvonalának egyik oka az anyaghiánnyal való küzködés. A szatira nyilvességje talált s ez a gátló körülmény megszünt. Csakhogy a brigád müsorának alacsony szinvonala nem szünt meg ezzel. A kezdetleges művészi nivón mozgó szövegek, versek szürkék, ötlettelenek.

A kulturális utmutatókból kilesett sablonszerü szöveggel természetesen nem lehet az érdeklődést felkelteni, a szatirikus versek céltévesztetten hangzanak el. Ennek egyik oka az, hogy a brigádnak kevés tagja van, többségüknek pedig nincs kellő rátermettsége. Igy például, noha a müsorban többnyire énekszámok szerepelnek, a brigád egyes tagjai nem tudnak énekelni. A brigád tagjai kis mértékben vesznek részt a müsor szövegének művészi kidolgozásában. Ezt a feladatot a vezető végzi el, sajnos nem épp a leglelkiismeretesebben. A brigád vezetője különben nagy szorgalommal és hihetetlen kitartással és jó szervezőképességgel igyekszik munkáját elvégezni, de egymaga képtelen minden feladat megoldására, s ami a legnagyobb baj, ezt a tényt nem akarja figyelembevenni. Elsősorban művészi kérdésekben nagyobb mértékben kellene a brigádtagok véleményére támaszkodnia. Fel kell kutatnia az üzemben azokat a fiatalokat, akiknek tehetségük van versek és jelenetek, monológok szerkesztésére. Ezekkel együtt, közös munkával dolgozzák ki a müsort, állandóan szemelőtt tartva a művészi követelményeket. A megfelelő fiatalok felkutatása természetesen az üzemrészek felelőseinek, a párt és az IMSz szervezet agitációs propaganda felelőseinek aktiv vagy kevésbé aktiv segitségén is mulik. A December 30 gyárban ez is sok kivánnivalót hagy maga után.

A szervező munka elé sulyos akadályokat gördit az a tény, hogy az üzem dolgozói három müszakban dolgoznak. Ez a próbák összehangolásában okoz zavarokat. Történtek ugyan intézkedések, amelyek többékevésbé lehetővé tették a kulturcsoport egyes tagjainak ugyanabba a váltásba való áthelyezését, de igen sajnálatos tény, hogy felelőtlenség következtében néhány dolgozó áthelyezéséről nem értesitették a mestert vagy a mester nem akart értesülni arról s igy a dolgozót hiányzónak vették, ami természetesen fizetéskorlátozást vont maga után. A szakszervezetnek is nagyobb megértéssel kellene foglalkoznia a kulturcsoport munkájával. Nem lenne szabad előfordulnia például olyan esetnek, amely julius 18-án történt a termelési értekezleten. Az agitációs brigádnak a gyülés megkezdése előtt kellett volna szerepelnie. De a szakszervezet kulturfelelőse a gyülés szünetére halasztotta a müsort, hogy aztán a gyülés végén kerüljön sor az előadásra. Ez a brigád tagjainak fáradsága következtében alaposan lerontotta a müsor szinvonalát.

A gyár vezetősége nem vesz részt a kulturelőadásokon. Ez az érdeklődés hiányára vall. Tóth Gyula elvtárs, a szakszervezet elnöke, ezt ilyen kijelentéssel indokolja: „Nem megyek megnézni őket, mert müsoraik ugyis rosszak." Ha a kulturcsoport müsora rossz és a gyár vezetőségének érdekében áll annak emelése, akkor azzal, hogy nem mennek el megnézni az előadásokat, semmiképp sem javitnak rajtuk.

Annak ellenére, hogy az agitációs brigád vezetője jó szervező, elégtelen hozzáértése miatt a munka nem egységes, szétesik. Ezenkivül a szinjátszó csoport technikai, művészi vezetését is „monopolizálta". Ezek a komoly feladatok meghaladják Ciuraru Mihai elvtárs képességét. Ha a gyár vezetősége foglalkozik a termelés növekedésével, akkor messzemenően biztositania kell az agitációs brigád művészi szinvonalának állandó emelését is. Megfelelő alapot kell létesiteni egy erre hivatott művészeti szakember alkalmazására. A jelenlegi vezető pedig szervező munkájával járuljon hozzá a sikerhez.

Igen káros az a felfogás, hogy például csak a csoportfelelősök nem kielégitő munkája oka minden rossznak, vagy csak a vezetőségnek köszönhető minden siker. Sohasem „csak" egy vagy néhány emberen mulik a kulturcsoport sikeres vagy sikertelen tevékenysége. A December 30 gyárban nem csak azért gyenge az agitációs brigád müsora, mert a csoporttagok részére nem biztositották, hogy egyváltásban dolgozhassanak, hanem a részlegfelelősök szervező tevékenysége sem kielégitő. Ugyanakkor nem csak az agitációs brigád művészeti vezetésében van hiba, hanem a kulturcsoport egyes tagjai sem tanusitják a leghelyesebb magatartást. Egyszóval a sikerek vagy hibák nem elszigeteltek, hanem összeszövődnek.

A gyár minden dolgozója s a gyár vezetősége tekintse személyes érdekének az agitációs brigád munkájának fellenditését, mert ezzel hozzájárulnak egy olyan nevelő, mozgósitó eszköz tökéletesitéséhez, amelynek működése serkentőleg hat a termelésre és mindennapi életünkre.

Princz Pál

TESTNEVELÉS SPORT

A rajoni labdarugó bajnokság tavaszi forduló ja után

A rajoni labdarugó bajnokságban befejeződött a tavaszi forduló és az utolsó elmaradt mérkőzésen a Soborsini Recolta 6:2 arányban győzött a Pankotai Recolta ellen. Soborsin ezzel a kilencedik helyre került fel. Pankota pedig a negyedikre esett vissza. A rajoni bajnokságban ezen a héten már meg is kezdődnek az őszi forduló küzdelmei. A tavaszi forduló végén a bajnoki sorrend a következő:

Lippai Progresul	12	12	—	—	79: 6	24
Vingai Recolta	12	9	2	1	43:11	20
Sági Recolta	12	8	1	3	38:18	17
Pankotai Recolta	12	8	1	3	39:23	17
Zimándközi Recolta	12	6	2	4	30:26	14
Kisiratosi Recolta	12	7	—	5	27:26	14
Kürtösi Recolta	12	6	1	5	44:27	13
Sofronyai Recolta	12	3	3	6	17:32	9
Soborsini Recolta	12	4	—	8	22:41	8
Zimándujfalui Recolta	12	3	2	7	13:27	8
Frumuseni Recolta	12	2	3	7	8:44	7
Alunisi Recolta	12	1	2	9	10:50	4
Mácsai Recolta	12	—	1	11	6:45	1

Román Kupamérkőzés Aradon

Vasárnap folytatódnak a Román Kupa küzdelmei és ezuttal már a labdarugó bajnokság B) csoportjában játszó csapatok is szerepelnek. Az aradi Locomotiva is játszik a kupaforduló során és a lupényi Energia-Minerul együttesét látja vendégül. A mérkőzés, amely nagy érdeklődésre tart számot, a Locomotiva pályán kerül lebonyolitásra.

Jó sporttevékenység Szentmárton községben

A szentmártoni kulturotthon mellett működő sportközösségben élénk sporttevékenység folyik, különösen a sakk-, asztali tenisz- és röplabda szakosztályok tevékenysége élénk. Az Ifjuság Nyári Szpártákiádja során Focht Antal, Messer Ferenc és mások jó atletikai eredményeket értek el a községek közötti versenyszakaszon a 100 és 1000 méteres sikfutásban, távolugrásban és sulydobásban. Julius 29-én a szentmártoni röplabda csapat résztvett a szpártákiáda rajoni döntőjén, amelyen első helyre került, miután az iratosi, ötvenesi és világosi csapatokat legyőzte. A szentmártoni röplabda csapat résztvesz az Ifjuság Nyári Szpártákiádja tartományi versenyén, amelyet Temesváron tartanak meg. Sokkal eredményesebb lenne a szentmártoni fiatalok sportműködése, ha a néptanács végrehajtó bizottságának elnöke támogatná a sportot és közlekedési eszközt bocsátana a sportolók rendelkezésére.

Söllner Antal,
levelező

A melbourne-i olimpiai játékok részvevői

Az 1952. évi nyári olimpián Helsinkiben, összesen 69 állam sportolói vettek részt. A Melbourneban ezév november—decemberében sorrakerülő olimpiai játékokra eddig 75 ország adta le nevezését, néhány ország viszont még nem adott végleges választ a meghivásra. Az olimpián résztvevő államok névsora a következő:

Abesszinia, Afganisztán, Anglia, Argentina, Ausztrália, Ausztria, Bahama-szigetek, Belgium, Bermuda, Brazilia, Brit-Guyana, Bolgár NK, Burma, Ceylon, Chile, Csehszlovák Köztársaság, Dánia, Délafrika, Délkorea, Egyesült Államok, Egyiptom, Észak-Borneo, Fidzsi-szigetek, Finnország, Formoza, Franciaország, Fülöp-szigetek, Görögország, Guatemala, Hollandia, Hongkong, India, Indonézia, Irak, Irán, Irország, Izland, Izrael, Jamaika, Japán, Jugoszlávia, Kanada, Kenya, Kinai Népköztársaság, Kolumbia, Kuba, Lengyel Népköztársaság, Libanon, Liberia, Luxemburg, Magyar Népköztársaság, Malájföld, Mexiko, Németország, Nigéria, Norvégia, Olaszország, Pakisztán, Portugália, Portoriko, Román Népköztársaság, Saarvidék, Spanyolország, Svájc, Svédország, Szingapur, Szovjetunió, Thaiföld, Törökország, Trinidad, Uganda, Ujzéland, Uruguay, Venezuela, Vietnám.

Néhány sorban

A Szovjetunióban 18 élenjáró sakkozó részvételével villám-versenyt rendeztek, amelyet Petroszján nagymester nyert 13 és fél ponttal Averbach előtt, aki 13 pontot szerzett.

Tiranában rendezték meg az Albán NK ökölvivó csapatmérkőzéseit, amelyet a Partizán ökölvivói nyertek meg a Dinamo versenyzői előtt.

Krakkóban a városi válogatott a csehszlovákiai Zlin labdarugó válogatottjával mérkőzött és a csehszlovákok 3:1 arányban győztek.

A román kosárlabda válogatott elutazott Egyiptomba, ahol augusztus 4—11 között nagyszabásu nemzetközi tornán vesz részt. A nemzetközi tornán a román csapaton kivül Szíria, Libanon, Görögország, Olaszország, Lengyelország és Egyiptom, esetleg a Bolgár NK és a Szovjetunió csapatai vesznek részt.

Az országos kézilabda felügyelőség jóváhagyta az aradi Progresul kézilabda szakosztályának nemzetközi mérkőzés lebonyolitására irányuló kérelmét. A tervek szerint a Békéscsabai Vörös Meteor kézilabda csapata lenne az aradiak ellenfele és az első mérkőzést szeptember 3—8 között Békéscsabán, a visszavágót pedig szeptember 29-én, vagy 30-án Aradon játszanák le.

Prágában az elmult napokban rendezett atletikai versenyen Merta 5668 cm.-t dobott diszkosszal és csak 1 cm.-re maradt el a csehszlovák csucseredménytől.

Rádiómüsor

Csütörtök, augusztus 2

BUKAREST I: 6: A Scînteia vezércikke. 6.15: Szovjet könnyüzene. 7: Hirek. 7.30: Reggeli hangverseny. 8.30: Központi sajtószemle. 9.30: Az ősöktől az unokáknak. 10: Népi zenekar. 10.30: Kamarazene. 11: Könnyüzene. 11.20: Operarészletek. 12.15: Dallal és tánccal az ország különböző tartományain keresztül. 13: Hirek. 13.05: Népi demokratikus országok szerzői. 14: IMSz-énekegyüttes. 14.48: Esztrád-müsor. 15.30: Hirek. 15.35: Román népi táncok. 15.45: Külföldi sajtószemle. 16: Dorel Livianu énekel. 16.15: Zenei adás gyermekeknek. 17: Kamarazene. 17.30: Hirek. 18: Asszonyok hiradója. 18.20: Afrikai népek zenéjéből. 18.55: Hirek. 19: Kivánsághangverseny. 19.30: Rádióujság. 20: Román népzene. 20.30: Esztrád-zene. 21.15: Norvég lemezek. 23: Hirek, sporthirek. 23.15: Tánczene.

BUKAREST II: 14.05: Esztrádmuzsika. 14.45: Zongora-darabok. 15: Hirek. 15.05: A legszebb román népi dallamok. 16: Hirek. 16.45: Zene. 17: A tudomány győz. 17.30: Könnyüzene. 18: Hangverseny. 18.28: Könnyüzene. 19: Moszkva beszél! 19.30: Román népzene. 20: Falurádió. 20.45: Lia Craciunescu énekel. 21: Életünk napjai. 21.30: Román népballalák és népi táncok. 22: Hirek, sporthirek. 22.25: Román kóruszene. 23: Zenekarok.

BUDAPEST (KOSSUTH): 8.10: Betyárdalok. 8.40: Reggeli hangverseny. 9.20: A gyermekrádió müsora. 9.40: Énekkar. 10.00: Hirek. 10.10: A rádió nyári szabadegyeteme. 10.40: Hangszerszólók. 11.15: Fuvósindulók. 12: Hirek. 12.10: Kórusok. 12.30: Lortzing operáiból. 13.15: Zenekar. 15: Hirek. 15.10: Irodalmi riport. 15.30: Vonósnégyes. 16: Az épülő kommunizmus nagy országában. 16.30: Sziv küldi... 17: Hirek. 17.10: Tánczene. 17.42: Zongora. 18: Riportmüsor. 18.15: Népi zenekar. 18.55: Verdi: Simone Boccanegra. Előadás. 19.55: Jóestét gyerekek! 22: Hirek. 22.15: Bartók. Ilyés Gyula verse. 22.22: Tánczene. 22.58: Előadóművészeink müsoráról. 24: Hirek.

BUDAPEST (PETŐFI): 14: Smetana operáiból. 14.30: Operettrészletek. 15.10: Egy falu — egy nóta. 15.40: Olasz hegedümuzsika. 16.10: Az első pillanat. Rádióoperett. 17.32: Keringők. 18.20: Emlékmüsor Tevan Andorról. 19: Szovjet filmzene. 19.30: Lányok, asszonyok. 19.45: Tánczene. 21.00: A külföldi sajtó hasábjairól. 21.40: Sporthiradó. 22: Cigányok. Puskin elbeszélő költeménye. 22.47: Könnyüzene.

Szüntessék meg a hibákat

A kisszentmiklósi Vörös Csillag kollektív gazdaság megalakulásának hatodik évét is betöltötte. Az első években a kollektivisták szorgalmas munkája elég jó eredménnyel zárult. A fiatal gazdaság szervezetileg és gazdaságilag kielégitőképpen erősödött. Az utóbbi időben azonban megváltozott a helyzet. A közvagyon és a tagok létszáma ahelyett, hogy gyarapodott volna, csökkent. A visszafejlődést bizonyitja az a tény is, hogy idén, a mintaalapszabályzat értelmében, 40 olyan tagot zártak ki, akik akadályozták a gazdaság előbbrejutását. Ezzel szemben mindössze három uj tagot vettek fel. A közgyülésnek a kizárással kapcsolatosan hozott határozatát nem is tekinthetjük hibának, mert azokat zárták ki, akik nem járultak hozzá a gazdaság fejlesztéséhez és nem mutattak példát az egyénileg gazdálkodók előtt, s igy nincs mit keressenek a nagyüzemü szocialista gazdaságban. Sokkal sulyosabb hiba azonban az, hogy a kizárt negyven családon kivül igen nagy azoknak a száma, akik rendszertelenül vesznek részt a munkában. Jelenleg mintegy 200 kollektivista egyáltalán nem jelenik meg a munkahelyen. Többen pedig igen kevés munkanapegységet teljesitenek.

Röviden ez lenne a magyarázata annak, hogy a kollektiv gazdaság területéből 500 hektárt használatra átadtak az állami gazdaságnak. Ha a kollektivisták munkában való rendszertelen megjelenését figyelembe vesszük, ezen nem is csodálkozhatunk. Ugyanakkor nem csodálkozhatunk azon sem, hogy a különböző mezőgazdasági munkáknál elhanyagolják az agrotechnikai szabályok alkalmazását. Példa erre, hogy a 120 hektár kukoricának egy részét csak egyszer kapálták meg, mig másodjára ekekapálták. Nagyjából számitva, a növényápolási munkák elhanyagolása körülbelül négy vagon kukoricatermés veszteséget jelent.

Az emlitett hibákat figyelembe véve, a gazdaság elnöke, Moraru Gh. elvtárs és az alapszervezet titkára, Andor Ferenc elvtárs, senkit sem győzhettek meg arról, hogy elmélyülten és konkréten foglalkoztak a gazdaság mindennapi életével, a felmerülő hibák megszüntetésének kérdésével. A hiba éppen az, hogy elmulasztották a tagok munkára való mozgósitását és szocialista szellemben való nevelését. Keveset tesznek azért is, hogy a kollektivisták egyéni érdekeit közös nevezőre hozzák a gazdaság közös érdekeivel. Ezek a mulasztások, hibák nem a véletlen müvei. A vezetőtanács tagjainak családjai, de leginkább a feleségek, — egy kivételével — nem vesznek részt a munkában. Ilyen körülmények között nem is várhatjuk el, hogy a kollektivisták soraiban végzett tevékenységük eredményhez vezessen, hiszen ők és családtagjaik sem mutatnak jó példát.

A gazdaság pártalapszervezete 14 tagot és tagjelöltet számlál. Ezek közül mindössze hárman dolgoznak a tömegek között. A többiek vezetőszerepet töltenek be (elnök, raktáros, brigádvezető, stb.) Olyanok is akadnak azonban, mint például Barna Agneta elvtársnő, aki egyáltalán nem jár dolgozni. Ezzel nem akarom azt mondani: ellene vagyok annak, hogy a vezetőségben párttagok legyenek, de meggyőződésem, hogy a pártonkivüli kollektivisták között is akadnak becsületesek és hozzáértők, akik vezetőszerepet tölthetnének be. A párttagok és a párttag-jelöltek munkája pedig sokkal eredményesebb lehetne abban az esetben, ha együtt tevékenykednének a kollektivisták széles tömegeivel. Az agitátorok sem végzik feladatukat, mert eredmények nemigen mutatkoznak.

A gazdaságban elért bizonyosfoku eredmények jórészt az idősebbek szorgalmas munkájának tulajdonithatók. Mégpedig az olyan idősebbek munkájának, akiket a fiatalabb kollektivisták „hasznavehetetlen öregek"-nek neveztek el. Ahelyett, hogy tiszteletben tartanák és megbecsülnék őket, lebecsülik munkájukat, pedig, ha jól szétnézünk, még példájukat is követhetnék a fiatalabb kollektivisták. Muscan Silvia 59 éves, mégis ezévben már 105 munkanapegységet, Dimitrovici Aron 56 éves 104 munkanapegységet, mig Klampeczki Rozália 49 éves asszony 108 munkanapegységet teljesitett. A „hasznavehetetlen öregek" tehát csak dicséretet érdemelhetnek szorgalmas munkájukért.

Még sok olyan hibát sorolhatnánk fel, amelyeknek megszüntetése nem tűr halasztást. Szeretném, ha mindezekre az illetékes szervek is felfigyelnének és olyan javaslatokat terjesztenének a közgyülés, valamint a pártalapszervezet elé, amelyek elősegitenék a gazdaság további fejlődését.

Kovalik Lajos,
a Temesvár-tartományi mezőgazdasági igazgatóság könyvelő instruktora

Mezőgazdasági társulás alakult

A rajoni pártbizottság és a rajoni néptanács irányitásának, a pártalapszervezetek és a községi néptanácsok tevékenységének eredményeként a II. pártkongresszus dokumentumainak megjelenése óta rajonunkban 16 uj mezőgazdasági társulás alakult.

Világoson a rajoni pártbizottság utmutatása alapján a pártalapszervezet és a néptanács végrehajtó bizottsága az utóbbi időben hathatós tevékenységet fejtett ki a mezőgazdaság szocialista átalakitásáért. Tevékenységük eredményhez vezetett. Többen az egyénileg gazdálkodó dolgozó parasztok közül kérvényt nyujtottak be mezőgazdasági társulás alakitására. Az első kérvényt Back István nyujtotta be. Példáját követte Grecu Stefan és Dehelean Gheorghe egyénileg gazdálkodó dolgozó paraszt is. E három dolgozó parasztból kezdeményező bizottságot alakitottak. A kezdeményező bizottság tagjai a pártalapszervezet és a néptanács végrehajtó bizottságának segitségével tovább folytatta a politikai felvilágositó munkát azért, hogy minél több egyénileg gazdálkodót győzzenek meg a szocialista gazdálkodás felsőbbrendüségéről. Tevékenységük eredménnyel járt. Julius 29-én 21 családdal, 73 hektár földdel alakitották meg a mezőgazdasági társulást. A társulást Ion Slaviciról nevezték el. Elnöknek Grecu Stefant választották meg.

MŰSZAKI SZERVEZÉSI INTÉZKEDÉSEK A G. DIMITROV VAGONGYÁRBAN

A műszaki intézkedések célja általában a munka megjavitása, könnyebbététele a munkatermelékenység növelése és az önköltség csökkentése révén.

A G. Dimitrov vagongyárban a második negyedévben 54 müszaki intézkedést valósitottak meg. Nehéz volna valamennyit felsorolni, éppen ezért csak a leglényegesebbekre térünk ki.

Ilyen például a dörzsöléssel átalakitott munkadarabokhoz szükséges körfürész létesitése. Ezzel a munkatermelékenység 80 százalékkal növekedett, az évi megtakaritás pedig 17.500 lej.

A második negyedév végefelé hozzákezdtek az uj ütközőmühely felszereléséhez. Az itt dolgozók tulnyomó része fiatal. Ma már sok ifju teljesiti tul normáját ezen a részlegen. Például ilyen szorgalmas Bulza Sever munkacsoportja. Az uj műhely létesitése 30 százalékkal növeli a munka termelékenységét és évi 97.200 lej megtakaritást eredményez.

A forgácsoló szerszámoknak anódmechanikai módszerrel való élesitése évi 3.000 lej megtakaritással jár.

A gépmühelyben külön élesitő központot állitottak fel. Igy a forgácsoló szerszámok élesitése helyben végezhető és az ezzel járó megtakaritás összege egy év alatt mintegy 15.000 lej.

A személyvagonokhoz szükséges munkadarabok kokillákban való öntése a munkatermelékenység 20 százalékos növeléséhez vezet.

Az emlitett intézkedéseken kivül a második negyedévben sok kisgépesitéssel, adminisztrativ jellegü intézkedéssel és uj technológiai folyamatok bevezetésével igyekeztek a G. Dimitrov vagongyárban könnyebbé és eredményesebbé tenni a munkát.

L. P.

Életképek

Csöndes alkonyat...

Cimében e kis valaminek azt hihetnők, hogy játszi, „méla lirai", pedig a legbömbölőbb valóságról, a nagyváros idegtépő rákfenéjéről, a zajról szól.

De kezdjük csak el, mint ódon „beszélyt" — ugy, hogy „csöndes alkonyat volt"...

Nem! Mert az ablakom alatt motorkerékpárok bugtak el és vesztettül tülköltek. Hadd hallja minden halandó, hogy a divatos bőrzekés vezető errejárt. Szóljon a duda, hisz az nem baj, ha a gyöngébb idegzetüeket menten kileli a hideg!

„Menjen szanatóriumba!" — mondanák e „derék" emberek, ha egyáltalán törődnének embertársaik „érzékeny" idegzetével.

De ők elpöffékelnek! Nyomukban benzingőz, elfojtott sóhaj — és bosszuság...

De a rádió — ez a csodálatos találmány is hány békés házat dult már fel... Mert lett légyen zene vagy előadás, vizállásjelentés, vagy sportközvetités — a rádió szól, ordit, bömböl, üvölt... Szavát talán a tenger sem zugja tul, mert „azért rádió, hogy szóljon" — mondja a büszke „tulaj"...

Szép a modern zene is, már, aki szereti. De, hogy az ablakunk alatt különböző „rejtett kincsek", „fel nem fedezett csalogányok" félóránként fütyöljék, dudolják, sőt orditsák a divatos dalokat, na enynyire már nem vagyunk a könnyüzene barátai!

Ezek a „dalos pacsirták" néha dobolnak is. Ütemesen megzörgetik a kerítést, megrázzák a kaput.

Mert állitólag a hangos beszéd a jólneveltség, az illedelmes viselkedés első „ismérve". Igy tartja legalább is az ő „illemkódexük"!

De mi ne legyünk borulátók és higyjük, hogy az állampolgári fegyelem a jövőben megerősödik és egymás idegeinek kimélésére készteti majd a lárma-kedvelőket és a motorkerékpártulajdonosokat is.

Galsai János

IDŐJÁRÁS

Augusztus 2-án, csütörtökön szép, meleg idő várható, változó felhőzettel. Helyi esők délután a hegyes vidékeken lehetségesek. A hőmérséklet kissé emelkedik, napközben 25—30 fok között, éjszaka 12—15 fok között lesz. Gyenge, napközben erősbödő szél.

A következő 2 napon szép, meleg idő várható.

Akik az erdőtől nem látják a fákat

Az 1. számu fatelepen történt...

— Engedjen előre, mert... mert fellökök!

— Micsoda? Maga tolakodó, most jött és máris be akar jutni?

— Mi köze hozzá?

— Igenis, van közöm hozzá. Félnapja itt állok és elém akar furakodni.

— Álljon a sor végére!

— Ott állok, ahol én akarok!

— Azt már nem. Emberek! szoritsuk ki a sorból ezt a betolakodót...!

— — — — — —

Igy van ez ma is? Nem! Egyáltalán nincs igy. Evekkel ezelőtt, amikor még a faellátásban zökkenők voltak, amikor (valljuk be) szervezetlenül történt a kiosztás, sok volt az elégedetlenség. Mennyivel más a helyzet ma az 1. számu fatelepen... és mégis vannak elégedetlenkedők.

★

Rekkenő hőségben szekérvájta por terjeng a levegőben. Vágógépek szabdalják a méteres fát, hangjuk betölti a telep hatalmas udvarát. Az iroda előtt és a mérleg körül kisebb embercsoportok várakoznak, hogy sorrakerüljenek. Nincs tolongás, nincs veszekedés, szép sorjában mindenki megkapja tüzifáját. A számla pillanatok alatt elkészül, mikőzben Furtuna Fevronia elvtársnő kedvesen kérdez: felvágva, vagy méterbe? Milyen szenet irjak?

A vásárlók többnyire a mázsa körül, a hüvösön álldogálnak (néhány padot készithetne a fatelep vezetősége) s egyszercsak szólitják a neveket. Fával megrakott szekér hajt a mázsára, lemérik s a számlát átadják tulajdonosának... már viheti is haza. Azután jön a másik, a harmadik.

Az ölfát egyszerre 20—30 szekérre is rakják. S a fával telt szekerek egymásután jönnek a mérleghez. Mi történik itt? Mire a vásárló észbekap, már kocsin a fája s indulhat haza. Megszünt a protekció, nem válogathatják a jobb fát a hozzátartozóknak, az ismerősöknek, azoknak, akik borravalót csusztatnának a kocsis zsebébe.

Legtöbben elégedetten állapitják meg, hogy a fatelep dolgozói példás szervezőképességgel rendelkeznek. „Ez igen". „Ezt már nevezem valaminek" — hangzik innen is, onnan is.

És mégis találunk elégedetlenkedőket. Egy idős néni egészen kikelt magából, amikor az egyik szekéren meglátta a fáját.

— Jaj nekem, ilyen rossz fát soha életemben nem vásároltam — hangoskodott.

Az igaz, hogy néhány fenyőhasáb is belekerült a tölgy-, bükk- és kőrisfa közé, de hát a fatelepnek ezt is el kell adnia.

— Nem is olyan rossz az a fa, néninke — bizonygatták többen, de a feketeruhás asszonyság nagyon rossznak találta. Válogatott. Néhány puhafahasábot keményre cseréltek ki, de ez sem volt elég. A néninek kizárólag elsőosztályu keményia kellett. Emlékszem, ez a néni néhány évvel ezelőtt, télviz idején, ott tolongott a fatelep előtt s amikor végre megkapta a nyers, vizes fát (akkor éppen olyan volt) ragyogó arccal vitette haza. Bezzeg most... valljuk be: még a jó se jó. Sajnos, ez is előfordul!

Két idősebb ember is elégedetlenkedett. Ők hasábfát akartak vásárolni és szerintük az irodában csak felvágott fát adtak ki. Lehetséges ez? Ellenőriztem: Nyolc-tiz vásárlót megkérdeztem: ráerőszakolták-e a vágott fát? „Szó sincs róla" — hangzott a válasz. Az igazság az, hogy a hasáb jobban mutatott, mint a felvágott fa.

Azután egy izzig-vérig izgága ember hangoskodására figyeltem fel. „Micsoda dolog ez? — mérgelődött — az ember sem a fát, sem a fuvarost nem választhatja ki." Bosszankodott, mert nem raknatta fel a szekérre a legjobb, legszárazabb hasábfákat (a silány minőségüt vigye, aki akarja, csak ő ne egy darabot sem) nem adhatott borravalót a kocsisnak, hogy segitsen, „jó fát szerezni."

Nem csalódom, ezt az embert is láttam egyszer, évekkel ezelőtt a fatelepen, amikor bokáig érő sárban tizedmagával valósággal megrohamozott egy visszaérkező üres szekeret. A viteldijat egymásra licitálták, többe került a leves, mint a hus, illetve a szállitás, mint a fa. Most viszont kifüggesztették, hogy mibe kerül a fuvar, ki mikor kerül sorra, stb. Hát nem jobb igy? De menynyire.

Egy ideig Tratan bácsi, (igy hivja mindenki) a mázsás, munkáját figyeltem. Percek alatt lemérte és kiadta a fát egy-egy lakosnak. Máskülönben a II. és III. tüzifarészlet kiváltási határidejét augusztus 20-ig meghosszabbitották, a közönség megnyugtatására.

Amint elhagytam a fatelepet, ismét eszembe jutott a fekete ruhás néni, a két idősebb férfi és az „izgága ember". Arra gondoltam: sajnos, elvétve még most is vannak olyanok, akik az erdőtől nem látják a fákat, holott a fák és eredmények itt vannak előttünk, mint kézzel fogható valóság.

T. I.

Tanulók figyelmébe

A 3. számu magyar középiskola (volt magyar vegyes liceum) augusztus elsejei kezdettel előkészitő tanfolyamot szervez a VIII. osztály felvételi vizsgájára jelentkező tanulók számára. A vidéki tanulókat az iskola internátusában szállásolják el.

Közlemény

Az aradi Cukorgyár a gyártási kampányra szakképzetlen munkásokat és munkásnőket keres felvételre. Az Arad-városában, valamint a város környékén lakók előnyben. Feliratkozások felvétel céljából naponta a gyárépület 2. számu hivatalában.

Munkáslányok otthonában

Ismerkedésünk nem a szokásos bemutatkozással, kézfogással kezdődött. A December 30-gyár gyürüsfonódájának legjobb fiatal munkásnőjét kerestem. Igy ismertem meg Birhala Mariát. Kisérőmmel megálltunk a széles fonógépek mellett és vártuk, mikor tünik fel a gépsorok között a fiatal előmunkásnő. Nem sokáig álldogáltunk. Alacsony, szigoru arcu leány közeledett felénk. Kisérőm intett neki, hogy őt keressük.

— Azonnal jövök, — intett a fejével s közben a tele orsókat üresekkel cserélte ki. Egyik sor a másikat követte. Más még egy oldalon sem látta el a szükséges tennivalókat, mikorra az ő kezenyomán már a harmadik oldalon kezdtek örült forgásba az üres orsók. Szaporodtak a méterek, fehéredtek az orsók, de Birhala Mariát még mindig a gépsorok között láttuk. Tanácsokat osztott, megmutatott a fiataloknak valamit a gépen. Mint az IMSz-brigád vezetője is, lelkiismeretesen ellátta feladatát. Rólunk szinte megfeledkezett, annyira lefoglalta munkája.

Sokáig elbeszélgettünk. Éppen müszak vége volt. Együtt jöttünk ki a gyárból s a parkban talán több, mint egy órát üldögéltünk. Nehezen indult a beszélgetés. De hamar elfelejtette, hogy először lát s amikor bucsuzóul melegen megszoritottuk egymás kezét, már sokat tudtam róla, életéről. Jó ismerősökként váltunk el. Mindaz, amit mondott, a szomoru gyermekkor és a cselédként leélt évek mind nem keltettek bennem annyira mély visszhangot, mint az a kijelentése, hogy nagyon egyedül érzi magát. Távol lakik a munkahelyétől, rossz körülmények között, morcos, idős, szigoru emberekkel. Igen, ez az. Egyedül van és szomoru. Ezért olyan mély az a vonás a homlokán s ezért a szemekörül tulkorán megjelent apró kis ráncok.

— Barátnői nincsenek?

— Nincs egy sem.

— Hogy lehet?

— Nem tudom. Nehezen barátkozom. Nincs senkinek türelme hozzám.

— Nem hinném. Hiszen most is olyan jól elbeszélgettünk.

— Holnap előlről kezdhetnénk. Sokat szenvedtem gyermekkoromban. Nagyon a szivemre vettem a sok keserüséget. Amikor már annyira felnőttem, hogy barátnőim lehettek volna, nem volt időm az ilyesmire. Most pedig nem értek hozzá — tette hozzá keserü mosollyal.

Munkatársnői mind szerették. Az üzemben mindenkivel nagyon jól megértette magát. De a gyárkapun kivül uj, idegen világban élt.

Két év mult el azóta. Az alatt a két év alatt talán tizszer találkoztunk. Birhala Maria, a szomoru moldovai leány lassan kezdte magát igazán itthon érezni nálunk az alföldön...

Egy év mulva ismét találkoztunk a gyár kulturtermében. Ünneplőbe öltözött leányok között üldögélt. Elmentem volna mellettük, de megismertem a hangját. Tréfált és még kacagott is. Ritkán tette ezt.

— Örülök, hogy látom. Jól érzi magát barátnői között?

— Igen — mondotta s már nem tiltakozott a barátnői szó ellen, mint azelőtt egy évvel tette volna. Szeretettel ölelte át a mellette lévő kisleány karcsu derekát. Boldognak látszott s megfiatalodott. Eltüntek arcáról a korához nem illő ráncok.

— Hozzájuk költözöm — mondta ki először hangosan az elhatározását.

— Na, végre. Nem értem, miért kellett ezen ilyen sokáig töprengened — mondotta egy fitos orru leányka.

Még akkor megigértem, eleget teszek a meghivásnak és meglátogatom uj otthonában. Bármennyire nem dicsekedni való dolog, de elfelejtettem, hogy ezelőtt egy évvel mit igértem.

Azóta annyi jókedvü fiatal leányt ismertem meg a December 30-gyár dolgozói közül, — különösen a fonódából — igy például Modreanu Elenát, Tănase Auricát és másokat. Legtöbben közülük moldovaiak. A Botosani-i Moldova textilgyár munkásnői voltak azelőtt, textil-szakiskolát végzett fiatal leányok. Mindannyian a munkásotthon lakói. Ekkor elhatároztam, nem halogatom tovább a látogatást. Egy hete, hogy a főtéren öt-hat fiatal leány mellett haladtam el. Egyszercsak ismerős hangra figyeltem fel:

— Két oldalt gyengén ráncolva, rövid japán szabásu ujjakkal... — magyarázta társainak Birhala Maria. Nekem ugy tünt, mintha ő lett volna a leányok között a legvidámabb.

Ne halassza sokáig a látogatását — szólt utánam.

Másnap már ott voltam. Mégsem találkoztunk, de találkoztam másokkal...

A 2. számu hálószoba lakói

Mennyi ismerős arc. Tănase Aurica szép, hamvas arcába hulló hajával egészen gyermeknek tünik. Fésüvel a kezében szalad a nappaliba.

— Mig beszélgetünk, megmelegszik a vasalóm.

— Hivjuk be Cosuleanut, — mondta Hagiu Elena, egy piros bluzos, érdekes szépség — tudniillik ő a hálófelelősünk — tette hozzá.

Mig érte mentek, szétnéztem a szobában. Ilyen szépnek nem képzeltem. Hosszu, tizenkilencágyas hálószoba. Egyike a legnagyobbaknak a nyolc közül. Az ablakokon habos fehér függöny, amit felül kék-fehér babos fodor szegélyez. Ilyen babos az asztalteritő és az éjjeliszekrénytakaró is. Minden üde, friss és nagyon tiszta. Az ajtó mellett balra lévő éjjeliszekrényen rádió szól. Schubert szerenádja betölti a szobát s mintha nem is a gyenge szellő, hanem a dallam szárnyán libbenne leheletnyit a habos fehér függöny. Nyilik az ajtó és négy fiatal leány lép be. A legmagasabb a hálófelelős. A mosókonyhából jött.

— Közülünk legtöbb a szövődé munkásnője, — körülnéz a szobában, ahol mind többen leszünk — majd folytatja:

— De bárhol dolgoznak, mindenütt megállják a helyüket a mi lányaink. Itt van például Tănase Aurica fonónő. Mindig teljesiti a tervét. Most juliusban is közel hatszáz lejt keresett. A csendes, jó magaviseletü leányt mindannyian szeretjük. Modreanu Elena fonónő ezen a tavaszon került a gyárba. A munkában is megállta a helyét és társaival szemben tanusitott helyes magatartásáért nemrégen az otthonbizottság elnökéül választottuk. A szövőnők közül Scarlat Dumitra, Tudor Agrafina és Morgoce Eugenia a legjobbak a termelésben.

Az otthon lakói számára külön kis könyvtárat létesitettek. A berendezett vörös kereszt sarok arról tanuskodik, hogy azzal is sokat foglalkoznak itt. Most tervezik a leányok a varrótanfolyam beinditását. Amint erről kezdünk beszélgetni, nem marad senki sem szótlan. Mindenkit érdekelnek a szabás-varrás titkai. Ügyes leányok ők, ha fonni, szőni tudnak, akkor varrni is megtanulnak. Már van vagy negyven jelentkező a varrótanfolyamra.

Beszélgetésünk közben gyorsan telik az idő. A leányok ruhájukat vasalják, cipőt tisztitanak. Tănase Aurica már felkötötte frissen vasalt piros kötényéjét és megfésülte kócos haját. Lassan kiürül a hálószoba, a leányok öltözködni mentek.

Olga felejteni jött

A háló- és lakószobákból kis folyosón keresztül a kertbe jutunk. A magas téglafallal körülvett, füves, napos kis kertben padok, a fűvön pokrócok. Napozni, olvasni, varrogatni, ez a legalkalmasabb hely.

Olgával leültünk az egyik árnyas padra és ő elkezdett mesélni...

...Két éve, még Moldovában elmentem egyszer egy bálba. Gyönyörü nyár volt. A kerthelyiségben andalitó dallamokkal telitett levegő. A virágok a melegtől kókadtan hajtották le hervadt fejecskéjüket. A leányokat lassan mind táncolni vitték. Szórakozottan nézegettem a jókedvü, kacagó fiatalokat, amikor megállt előttem egy fiatalember.

Igy ismerkedtem meg a férjemmel.

Házasságkötésünk előtt csupán öt hónapig udvarolt. Tizennyolc éves voltam akkor. Szerelmes szivvel, gazdagon kiszineztem magamnak a közelgő házasságot. Eleinte boldog is voltam. Lassan azonban kezdett fakulni a boldogságom. Férjem mind gyakrabban jött haza későn és mind nagyobb mértékben lett a szeszesitalok barátja. Hiábavaló volt minden szavam. Elhóditotta tőlem az ital. Szövőnő voltam a Botosani-i Moldova textilgyárban, férjem kombájnos. Havonta 1600—1700 lejt is kerestünk, mégsem sikerült kényelmes, szép otthont teremtenünk. Rengeteg pénzt nyelt el a vendéglő és a korcsma.

Visszaköltöztem szülelmhez és amikor a gyárból sokan átjöttek az aradi December 30-gyárba, én is otthagytam Moldovát, ahova pedig annyi kellemes gyermekkori emlék köt. Reméltem, hogy ekkora távolság feledteti velem életem első, óriási csalódását. Nagyon nehezen ment. Először ugy éreztem magam a vidám, fiatal leányok között, mintha nem is huszéves lennék, hanem sokkal, de sokkal több. Hónapokon keresztül nem tudtak az önmagam alkotta egyedüllét sürü fátyolából kiszabaditani.

Ismét május lett. A leányok bálba készülődtek. Mint mindig, akkor is magukkal akartak vinni. Engedtem a rábeszélésnek és velük mentem. Kerthelyiség, virágok és ugyanaz a dal fogadott. A leányoknak hamar akadt táncosuk, sokszor táncoltak már együtt a fiatalok a December 30 kulturotthon termében és kerthelyiségében.

A kétévelőtti emlékek és az egyedüllét mind távolabb vitt a jókedvü társaságtól. Egyedül ültem hátul egy asztalnál.

— Azzal táncolok ma este, aki a legszomorubb — mondotta valaki mellettem.

Igy ismerkedtem meg Mihaiai. O is szomoru volt és csalódott. Együtt töltöttük az estét, sokat beszélgettünk. Nem voltunk vidámak, de jól éreztük magunkat.

Két hét is eltelt megismerkedésünk óta, amikor egyszer a fonódában találkoztunk. Nem tudta, hol dolgozom. Örültünk a véletlennek és ettől kezdve máskor is találkoztunk.

★

Beszélgetésünket kellemetlen hangok zavarták meg. Olga szégyenkezve magyarázta meg, honnan erednek az ablakon kiszürődő kellemetlen hangok.

— Nem gyakori, de még mindig sok a felesleges vita, civódás, veszekedés. Berezoschi Elvira, Gheorghiță Elena, Hagiu Elena és még vannak néhányan, akik megszegik a fegyelmet. Veszekszenek, sértegetik egymást és zavarják a csendet, a mások pihenését; a békességet. Azután kibékülnek és elfelejtik, hogy azelőtt kellemetlenséget okoztak egymásnak. A gyakori vitatkozások, civódások megmérgezik a közösségi szellemet. Elidegenedést, elhidegülést okoz a fiatal leányok között, holott itt mindannyian testvérek kell, hogy legyünk. Többen vannak közöttünk, akik fegyelmezettségükkel példát mutatnak a többieknek. A leányok nagy többsége békés természetü és igy reméljük, hogy sikerül tökéletesen meghonositanunk az igazi testvériességet a mi hálónkban és az egész otthonban.

Csak olyanok legyenek mindannyian, mint Hutanu Ana. Ő mindenki tiszteli és hallgatnak az ő intő szavára. Az idősebbek és fegyelmezettebbek igyekeznek megértést és kölcsönös tiszteletet teremteni a leányok körében. Csak akkor mondhatja őszinte szivvel az a 130 leány, hogy: munkásotthonban lakunk, ha minden gondolatával ott él és valóban otthonná teszik ezt.

Gáll Magda

Nasszer elnök nyilatkozata a Szuezi-csatorna államositásával kapcsolatban

KAIRÓ. (Agerpres).

Ali Szabri, Nasszer elnök irodájának vezetője, egy, a külföldi ujságirók számára tartott sajtóértekezleten átnyujtotta az ujságiróknak Nasszer elnöknek, a Szuezi-csatorna államositásával kapcsolatos következő nyilatkozatát:

1956 julius 26-án az egyiptomi kormány államositotta a Szuezi-csatorna Társaságot. Az egyiptomi kormány e jogának gyakorlása bizonyos ellenállást váltott ki egyes kormányok, főként Franciaország és az Egyesült Királyság részéről.

Ennek az ellenállásnak nincsen semmi alapja. A Szuezi-csatorna Társaság mindenkor egyiptomi társaság volt, amelyet ugyanugy lehet államositani, akárcsak minden más egyiptomi társaságot. Az államositás semmiképpen és semmi mértékben nem érinti Egyiptom nemzetközi kötelezettségeit. Mint mindenkor, mi határozottan teljesitjük összes nemzetközi kötelezettségeinket. Az 1888. évi egyezmény, valamint annak az 1954. évi angol—egyiptomi egyezményben foglalt szavatolása teljes mértékben érvényben marad. A Szuezi-csatornán való szabad hajózást semmi sem gátolja és azt nem érinti semmiféle intézkedés. Ezenkivül senkisem lehet érdekelt a csatornán való szabad közlekedés fejlesztésében, mint Egyiptom. Meggyőződésünk, hogy az elkövetkezendő években a csatornán való közlekedés beigazolja minden reményünket és az egész világ reményét.

Egyiptom meg van győződve álláspontja helyességéről és nem hagyja magát eltériteni az általa választott utról és tovább halad ezen, szolgálva saját érdekeit és a nemzetek világközösségének érdekeit.

A Szuezi-csatorna dolgozói támogatják az egyiptomi kormány határozatát

KAIRÓ. (Agerpres.)

Az egyiptomi lapok közlik, hogy a Szuezi-csatorna dolgozói szakszervezetének küldöttsége felkereste Nasszer elnököt, akinek kijelentette, hogy támogatja a Szuezi-csatorna államositására vonatkozó határozatot. A küldöttség tagjai ugyanakkor közölték, a csatorna összes dolgozói elhatározták, hogy egynapi fizetésüket jegyzik az asszuáni duzzasztógát épitésére létesitett nemzeti alapra.

A Manchester Guardian nem ért egyet Eden nyilatkozatával a Szuezi-csatorna államositásának kérdésében

LONDON. (Agerpres.)

A Manchester Guardian diplomáciai levelezője meglepetését fejezte ki Eden julius 30-i nyilatkozata fölött. Eden kijelentette: Anglia nem engedheti meg, hogy a Szuezi-csatorna egyetlen hatalom ellenőrzése alá kerüljön. A doplomáciai levelező hangsulyozza: „Eden nyilatkozatából kitünik, hogy ha Nasszer elnök hozzá is járulna ahhoz, hogy vár 12 évig, a koncessziò lejártáig, az angol kormány akkor sem engedné meg, hogy Egyiptom legyen az egyetlen ország, amely ellenőrzést gyakorol a csatorna fölött. Nagyon nehéz lenne jogi alapot találni ennek az álláspontnak fenntartására." — irja befejezésül a diplomáciai levelező.

V. Siroky miniszterelnök kormánynyilatkozata a csehszlovák nemzetgyülés ülésszakán

PRAGA. (Agerpres). A CETEKA jelenti:

Siroky miniszterelnök a csehszlovák nemzetgyülés julius 30-i ülésén kormánynyilatkozatot olvasott fel.

Köztársaságunk szempontjából — mondotta Siroky — rendkivül fontos tény az, hogy mind nagyobb erőfeszitések történnek a feszültség enyhitésére és hogy ezek az erőfeszitések fontos uj eredményekkel járnak. Fontos az is, hogy a szocialista világrendszerhez tartozó országok közti kapcsolatok elmélyitésével és erősödésével egyidejüleg szüntelenül szélesednek a különböző társadalmi rendszerü államok politikai, gazdasági és kulturális kapcsolatai.

A csehszlovák külpolitika elsőrendü feladata, hogy a jövőben is erősitse a szocialista tábor államainak egységét és testvéri együttmüködését. Vonatkozik ez elsősorban Csehszlovákia és a Szovjetunió együttmüködésének további erősitésére. A csehszlovák nép nemcsak felszabaditójának, őszinte barátjának és testvérbátyjának tekinti a Szovjetuniót, hanem olyan magas fejlődési fokon álló, erős szocialista államnak, amelynek gazdag tapasztalatai vannak a szocializmusért és a békéért vivott harcban.

Az előadó hangsulyozta, hogy a Csehszlovák Köztársaság kormánya üdvözli és támogatja a Szovjetunió akcióit.

V. Siroky ezután utalt arra, hogy Csehszlovákia az elmult évben 34.000 emberrel csökkentette fegyveres erőinek állományát. Julius 24-én — mondotta — a kormány elhatározta a Csehszlovák Néphadsereg állományának további 10.000 fővel való csökkentését. A csehszlovák kormány mindent megtesz abban az irányban is, hogy az Egyesült Nemzetek Szervezetében általános megegyezésre jussanak a leszerelés kérdésében.

A kormány nyomatékosan felszólitja a többi európai kormányokat, hogy lépjenek fel erélyesen Európa két tömbre való felosztottságának megszüntetése érdekében, tegyenek haladéktalanul megfelelő intézkedéseket, hogy elérjék az északatlanti paktum, a nyugateurópai szövetség, valamint a varsói szerződés megszüntetését.

Csehszlovákia — folytatta Siroky — minden erejéből arra törekedett és törekszik, hogy hozzájáruljon a német kérdés megoldásához. Csehszlovákia a jövőben is mindenben támogatni fogja a Német DK béketörekvéseit, erősiteni fogja és el fogja mélyiteni sokoldalu kapcsolatait a Német Demokratikus Köztársasággal.

A Csehszlovák Köztársaság kormánya — mondotta — rendkivül fontos feladatának tekinti, hogy minden eszközzel előmozditsa a testvéri Jugoszláviával fennálló kapcsolatainak további fejlesztését és kiszélesitését.

A továbbiakban Siroky az Indiával, Afganisztánnal, Egyiptommal, Burmával, Indonéziával, Sziriával és más országokkal való együttmüködés és baráti kereskedelmi kapcsolatok kiszélesitéséről beszélt.

A Csehszlovák Köztársaság kormánya mindent elkövet, hogy megjavitsa kapcsolatait az európai és amerikai kapitalista országokkal is. Ez elsősorban a szomszédos és a semleges országokra vonatkozik.

Az ország belpolitikai helyzetéről szólva Siroky utalt arra, hogy az imperialisták a XX. kongresszus után kampányt inditottak Csehszlovákia ellen. Tevékenyen részt vesznek ebben a kampányban az Amerikai Egyesült Államok bizonyos hivatalos képviselői is. Kétségtelen, hogy a nemzetközi imperializmus erői nem korlátozzák tevékenységüket csupán a propagandára. Ezzel egyidejüleg mindent elkövetnek, hogy csehszlovákiai ügynökségüket aktivabbá tegyék és tevékenységi körét kiszélesitsék. Mindenféle módszerekkel és eszközökkel rá akarnak venni bennünket, hogy térjünk le a szocializmus épitésének utjáról.

Népünk méltó választ adott ezeknek a reakciós köröknek. Ugyancsak keményen visszasujtott rendszerünk belső ellenségeire, akik azt hitték, hogy a birálat álarca alatt megtámadhatják népi demokratikus rendszerünk alapjait és hiveket toborozhatnak a kapitalizmus helyreállitására. Államunk általános belpolitikájának fejlődése bebizonyitotta, hogy népünk soha senkinek sem fogja megengedni, hogy letéritse a szocializmus utjáról.

Jelentésének második részében a miniszterelnök a gazdasági épités kérdéseivel foglalkozott.

D. T. Sepilov ebédet adott M. Sigemicu tiszteletére

MOSZKVA. (Agerpres.) — A TASZSZ jelenti:

D. T. Sepiov, a Szovjetunió külügyminisztere, julius 31-én ebédet adott M. Sigemicu japán külügyminiszter és a szovjet-japán tárgyalásokon résztvevő japán küldöttség tiszteletére.

—o—

Kicserélték a Szovjetunió és a Jugoszláv SzNK között létrejött kulturális egyezmény ratifikációs okmányait

BELGRÁD. (Agerpres.) — A TASZSZ jelenti:

N. P. Firjubin, a Szovjetunió belgrádi nagykövete és Dragoje Dzsurics, a jugoszláv külügyminisztérium államtitkárságának minisztere julius 31-én kicserélték a Szovjetunió és a Jugoszláv Szövetségi Népköztársaság között létrejött kulturális egyezmény, valamint a kettős állampolgárságra vonatkozó egyezmény ratifikációs okmányait.

—o—

Izland külügyminisztériumának nyilatkozata

MOSZKVA. (Agerpres.) — A TASZSZ jelenti:

Izland moszkvai nagykövetsége közzétette az izlandi külügyminisztérium nyilatkozatát, amelyben rámutat arra, hogy Izland külpolitikai téren „mint a multban is, fenntartja baráti kapcsolatait az összes országokkal, a védelmi kérdésben pedig a szomszédos országok politikájával hangolja egybe politikáját, a NATO keretében való együttmüködésben és a NATO különböző tagállamaival való együttmüködésben".

A nyilatkozat a továbbiakban rámutat arra, hogy az izlandi kormány véleménye szerint „a védelmi kérdésekről szóló egyezményeket felül kell vizsgálni olyanképpen, hogy kivonják a hadsereget (az amerikai hadseregről van szó) Izlandnak pedig saját kezébe kell venni a védelmi berendezéseket."

A nyilatkozat rámutat arra, hogy Izland kormányának „szándékában áll érintetlenül hagyni a védelmi berendezéseket, de nem tür idegen hadsereget országa területén."

—o—

D. T. Sepilov távirata Irán külügyminiszteréhez

MOSZKVA. (Agerpres.)

A TASZSZ közli annak a táviratnak a szövegét, amelyet D. T. Sepilov, a Szovjetunió külügyminisztere Ardalan-hoz, Irán külügyminiszteréhez intézett:

ARDALAN Urnak,
Irán külügyminiszterének.

Az emberáldozatot követelt és jelentős anyagi kárt okozott iráni árvizkatasztrófával kapcsolatban kérem, Miniszter Ur, fogadja a szovjet kormány nevében és a magam részéről őszinte részvétem kifejezését.

D. T. SEPILOV,
a Szovjet Szociaista Köztársaságok Szövetségének külügyminisztere

Hegedüs András elvtárs jelentése a magyar országgyülés ülésszakán

Julius 30-án megnyilt a Magyar Népköztársaság országgyülésének ülésszaka. Hegedüs András miniszterelnök ezalkalommal beszédet mondott.

Beszámolója elején Hegedüs András a Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetőségének legutóbbi teljes ülésén hozott határozatok nagy jelentőségére hivta fel a figyelmet. A párt Központi Vezetőségének a második ötéves tervvel kapcsolatban hozott határozatai — mondotta Hegedüs András — megmutatják a kormánynak, milyen irányban tájékozódjék a népgazdaság fejlesztése, a dolgozók életkörülményeinek megjavitása, kulturális szinvonaluk emelése érdekében. A Minisztertanács, mint végrehajtó szerv, egyik legfontosabb feladatának tekinti azt, hogy gyakorlati intézkedésekkel segitse elő a Magyar Dolgozók Pártjának Központi Vezetősége által hozott határozatok megvalósitását.

A beszámolóban tárgyalt időszakban a Minisztertanács minden figyelmét a gazdasági kérdések megoldására összpontositotta. A szocialista ipar első félévi tervfeladatát 2,2 százalékkal tulteljesitette. Külön ki kell domboritanunk a széniparban elért sikereket, — mondotta — mivel ez az iparág — első félévi tervelőirányzatán tulmenően — 50.000 tonna szenet adott az országnak.

Hegedüs András miniszterelnök hangsulyozta, mekkora jelentőséggel bir az ipar müszaki szinvonalának állandó emelése.

Rátérve a mezőgazdaság kérdéseire, a szónok kidomboritotta, hogy az utóbbi évek folyamán az állami gazdaságokban és a termelőszövetkezetekben — nagy vonalakban — gépesitették a vetést. Javult a mezőgazdaság vegyszerekkel és pótalkatrészekkel való ellátása. Mindezek ellenére, még mindig nem sikerült megjavitani a mezőgazdaság mütrágyaellátását.

A kormány néhány olyan intézkedést léptetett életbe, amelyek fokozzák a dolgozó parasztok anyagi érdekeltségét. A parasztság fokozódó anyagi érdekeltsége, az agrotechnikai intézkedések, valamint a kedvező időjárás folytán ebben az évben jó termésre, egyes terményfajtáknál pedig a mult évinél jobb termésre van kilátás.

Az ipari tervek teljesitése — és tulteljesitése egyes helyeken — valamint a jó terméskilátások, lehetővé tették, hogy a lakosság életszinvonalának emelését szolgáló intézkedéseket léptessünk életbe.

A dolgozók reálbérének és a parasztok reális jövedelmének növelésével párhuzamosan az életszinvonal emelkedésének egyik legjelentősebb tényezője a lakásviszonyok megjavitása.

A továbbiakban Hegedüs András kitért a kultura, a közoktatás kérdéseire, valamint az állami szervek tevékenységének megjavitására.

A nemzetközi kérdésekkel kapcsolatban kijelentette, hogy a Magyar Népköztársaság kormánya mindent megtesz a nemzetközi feszültség enyhitéséért, a különböző társadalmi rendszerü országok közötti együttmüködés megjavitásáért, mert ezzel a béke megszilárditásának ügyét szolgálja. A kormányt a békés politika megvalósitására irányuló törekvés szelleme hatotta át akkor, amikor meghozta multheti határozatát a magyar fegyveres erők állományának ujabb 15.000 fővel való csökkentéséről.

Ez azt jelenti, hogy a jövő év folyamán 35 százalékkal kevesebbet költünk honvédelemre, mint 1953-ban.

Az SzKP XX. kongresszusának határozatai és a kongreszus óta bekövetkezett nemzetközi események fényében még világosabbá vált, — folytatta Hegedüs András — hogy a szocialista tábor egységének szakadatlan erősitése a nemzetközi helyzet egészséges fejlődésének, a béke megszilárditásának legfontosabb feltétele. A magyar kormány teljesen tisztában van ennek a ténynek a jelentőségével.

Hegedüs András különösen azokat az erőfeszitéseket hangsulyozta, amelyeket — a beszámolóban érintett időszakban — a Magyarország és Jugoszlávia közötti kapcsolatok fejlesztésének érdekében tettek.

Hasonlóképpen nagy figyelmet szentelünk — mondotta Hegedüs András — a szomszédos Ausztriával való kapcsolataink fejlesztésének és a diplomáciai kapcsolatok kiterjesztésének számos más országgal.

Mindezek az intézkedések és tervek — hangsulyozta Hegedüs András — arra irányulnak, hogy a népek közötti aktiv együttlétezés elvét átültessük a gyakorlatba.

Dulles résztvesz a londoni háromhatalmi tárgyalásokon

LONDON. (Agerpres.)

Selwyn Lloyd, Anglia külügyminisztere, C. Pineau, Franciaország külügyminisztere és R. Murphy, az Egyesült Államok helyettes külügyi államtitkára julius 31-én Londonban folytatták tárgyalásaikat azokra az intézkedésekre vonatkozóan, amelyeket a három nyugati hatalom a Szuezi-csatorna államositásával kapcsolatban hozni szándékozik.

Pineau julius 30-án tanácskozás végett visszautazott Párizsba, ahol találkozott Guy Mollet miniszterelnökkel és René Coty köztársasági elnökkel, akiket tájékoztatott a tárgyalások menetéről.

A három ország képviselőinek julius 31-i találkozója előtt az angol kormány ülésezett, amikor Eden beszélt a tárgyalások lefolyásáról. A Reuter hirügynökség az értekezlethez közelálló körökre hivatkozva, rámutat arra, hogy Murphy tájékoztatta Anglia és Franciaország képviselőit arról, hogy az amerikai kormánykörökben milyen reakciót váltottak ki az eddigi tárgyalások.

Az ülés után az angol külügyminiszter bejelentette, hogy a háromhatalmi tárgyalásokat augusztus 1. reggeléig megszakitják, amikor is Dulles amerikai külügyminiszter Londonba érkezik, hogy résztvegyen a tárgyalásokon.

N. Gluscsenko ezredes:

A háboruk gazdasági alapja az imperializmusban

A marxizmus-leninizmus tanitása szerint a háboru az erőszak alkalmazásával uralkodó osztály politikájának folytatása. Egy háboru gazdasági alapját a kizsákmányoló társadalom termelési viszonyai, vagyis annak gazdasági alapja képezi.

Egy társadalomban, ahol a termelőeszközök feletti magántulajdon uralkodik, az emberek ellenséges osztályokra tagozódnak. Ilyen társadalomban az emberek helyzetét vagyonuk határozza meg: minél gazdagabb valaki, annál nagyobb hatalma van, annál több jóban van része. Ezért a kizsákmányolók életcélja a meggazdagodás. E cél elérésére a kizsákmányoló osztályok minden erejüket, összes szervezeteiket felhasználják, többek között az államot is. Az államon belül kemény kizsákmányoló és rabló politikát folytatnak az elnyomott osztályokkal szemben és irgalmatlan kegyetlenséggel fojtják el ezek minden arra irányuló kisérletét, hogy az elnyomástól és az erőszaktól megszabaduljanak. A meggazdagodás vágya azonban olyan kielégithetetlen, hogy az uralkodó osztályt agressziós, állama területének más országok rovására történő kiterjesztésére, idegen országok és népek rabságbadöntésére és kifosztására ösztönzi. Mindezt a kizsákmányolók hóditó háboruk révén valósitják meg.

Az antagonista társadalmak létének egész története azt bizonyitja, hogy az uralkodó osztályok a háborukat meghatározott gazdasági és politikai céljaik elérése érdekében folytatták. Az a tény, hogy a háborut gazdasági tényezők hozzák létre, különösen kézzelfogható módon nyilvánult meg a kapitalista rendszer, elsősorban az imperializmus korszakában.

Az imperializmus a kapitalista társadalom fejlődésének legmagasabb foka. Az imperializmusban a termelés koncentrációja annyira megnövekedett, hogy a trösztök, konszernek, szindikátusok egész iparágakra rátették a kezüket, megkaparintották a nyersanyagforrásokat, felosztották a belső piacot. A monopóliumok tulnőttek államuk korlátain és az országhatárok tul szüknek tünnek számukra. Az összes kapitalista országokban ténylegesen hatalomra jutott finánctőke uralma szükségessé tette uj piacok megszerzését, szabad országok gyarmatokká változtatását, ahová a tőkét ki lehet helyezni, ahol olcsó nyersanyag és munkaerő található, ahol a befektetett tőke maximális hasznot hoz.

Az imperializmus korszakában az egész földkerekség már fel van osztva az imperialista hatalmak között, ezért a gyarmatokért való harc a már felosztott világ ujrafelosztásáért való harccá válik. És ez az ujrafelosztás csakis a fegyveres erők segitségével valósitható meg.

Ezenkivül szemelőtt kell tartani, hogy a kapitalista országoknak az imperializmusban való egyenlőtlen gazdasági és politikai fejlődése következtében a nemzetközi szintéren az erőviszonyok állandóan változnak. A multban visszamaradt imperialista államok végül is utólérik az előrehaladottakat és nyomást gyakorolnak rájuk gazdasági téren. Mindez az imperialista államok közötti ellentmondások lényeges kiéleződéséhez, a világ ujrafelosztásáért való háborukhoz vezet.

Igy álltak a dolgok például az első világháboru előestéjén. Németország, Olaszország és Japán, melyek később léptek a kapitalista fejlődés utjára, mint Anglia és Franciaország, kijátszottaknak érezték magukat az imperialista ragadozók által történt gyarmatszerzéseknél. Az elégedetlen országok agressziv tömböket kezdtek összehozni, azzal a céllal, hogy a világ erőforrásait saját előnyükre ujra felosszák. V. I. Lenin azt irta az első világháboruról, hogy ez „a nagyhatalmak két csoportja közötti háboru volt, amelyek a gyarmatok felosztásáért, más nemzetek rabságbadöntéséért, a nemzetközi piacon való előnyökért és előjogokért háboruskodtak".

Az imperialista hatalmak egyenlőtlen fejlődése, a közöttük folyó kiméletlen harc a világ ujrafelosztásáért, 1939-ben a fasiszta Németország által kirobbantott uj világháboruhoz vezetett, két imperialista csoport — német—olasz—japán és angol—francia—amerikai — közötti háboruhoz. Az imperialisták, akik elkeseredett gyülöletet tápláltak a Szovjetunió ellen, terveket kovácsoltak megsemmisitésére, megkisérelve, hogy ezáltal állitsák helyre saját gazdaságukat. Ugyanakkor az imperialista csoportok egymás kölcsönös fegyveres megsemmisitésére és saját világhatalmuk biztositására törekedtek, ami végül is összeütközésekre vezetett közöttük.

A fasiszta Németország, még előtt megtámadta volna a Szovjetuniót, az angol—francia—amerikai tömb ellen forditotta erőit. A második világháboru ugyanazok az okok váltották ki, mint az elsőt, de attól lényegesen különböztött, mivel azoknak a nemzeteknek részéről, akik a fasiszta támadók ellen harcoltak, fasisztaellenes felszabaditó háboru volt. Ez a háboru fasisztaellenes, felszabaditó jelleget öltött — az Egyesült Államok, Anglia és Franciaország reakciós köreinek akarata ellenére, akik háboruba lépésükkel kifejezetten imperialista célokat követtek. A Szovjetunió belépése a második világháboruba megerősitette ennek felszabaditó jellegét.

A kapitalizmus tehát, jellegénél fogva, agressziv, leigázó háborukat szül. A háboru és ennek kirobbantására irányuló készülődések mesébe illő nyereségeket biztositanak a monopóliumok részére. Az első világháboru tartama alatt csupán az amerikai imperialisták több, mint 35 milliárd dollár tiszta nyereségre tettek szert. A második világháboru négy éve alatt (1940—1944) az amerikai monopóliumok nyeresége több, mint 85 milliárd dollárt tett ki.

Ime, ezért nem óhajtják az agressziv imperialista körök jelenleg sem a békét és ellenzik a nemzetközi feszültség enyhitését. Ők a katonai kalandok politikáját a megrázkódtatott kapitalista rendszer megerősitése módjának, a monopóliumok állandó gazdagodása eszközének tekintik.

A háboru gazdasági okait, a marxizmus-leninizmus leleplezi és arra tanit, hogy a jelenlegi feltételek között már nem áll fenn a háboruk elkerülhetetlen végzetszerüsége. A Szovjetunió Kommunista Pártjának XX. kongresszusa hangsulyozta, hogy a háboru nem pusztán gazdasági jelenség a társadalom életében. Az imperialisták nem harcolhatnak a nép nélkül. Ezért az a kérdés, hogy vajon lesz-e háboru, vagy sem, a politikai erők osztály viszonyától, a békéért harcoló tömegek öntudatától és szervezettségétől függ.

Jelenleg az agressziv imperialista táborral szemben a hatalmas szocialista tábor áll, melyben a békeszerető erők nemcsak erkölcsi, hanem anyagi támogatásra is lelnek egy támadás megelőzésére. Ezenkivül létezik az államok másik, nagy csoportja, mely cselekvő módon foglal állást a háboru ellen. Nő és kiszélesedik a kapitalista országok munkásmozgalma. A béke hiveinek mozgalma nő és a békeharc hatalmas tényezővé válik. Ezek a hatalmas társadalmi és politikai erők megakadályozhatják, hogy az imperialisták uj háborut robbantsanak ki és — hogy ha mégis megkisérlik ezt — megsemmisitő feleletet adhatnak az agresszoroknak, meghiusithatják ezek kalandorterveit.

Ugyanakkor nem szabad megfeledkeznünk arról sem, hogy amig létezik imperializmus, fennmarad a háboru kitörésének gazdasági alapja. Az SzKP XX. kongresszusa rámutatott arra, hogy amig a földön létezik kapitalizmus, addig a kapitalista monopóliumok érdekeit képviselő reakciós erők továbbra is háborus kalandokra és agresszióra törekszenek és megkisérelhetik egy háboru kirobbantását.

A kongresszus fontos feladatként jelölte meg a szovjet állam honvédelmi erejének megerősitését, az ország védelmének a korszerü haditudomány és technika szinvonalán való tartását, a haza biztonságának biztositását.

Minden szovjet katona kötelessége táradhatatlanul tökéletesiteni harci és politikai felkészültségét, megerősiteni a fegyelmet és szervezettséget, azért, hogy bármely pillanatban készek legyenek megvédeni szocialista hazájukat az ellenség támadási kisérletével szemben.

Fokozódik a ciprusi önkény

NICOSIA. (Agerpres).

A Cipruson állomásozó angol csapatok még messzebbmenő felhatalmazást kaptak a sziget nemzeti felszabaditó mozgalmának elfojtására az ostromállapotról szóló 1955-ös törvény módositásával. A módositást John Harding marsall, Ciprus brit katonai kormányzója irta alá.

A módositó intézkedések előirják, hogy a brit csapatok, vagy rendőrség minden eszközt felhasználhatnak, bármely gyanus személyt letartóztathatnak, megmotozhatnak és kihallgathatnak. A törvényszék betilthatja a perekben szereplő tanuk nevének és fényképének közlését.

—o—

Hatalmas sportstadiont avattak fel Moszkvában

MOSZKVA. (Agerpres).

Moszkvában, julius 31-én felavatták a luzsnyiki uj központi stadiont. Az egyetem közelében épült uj stadion valóságos sportváros. 180 hektárnyi területen 130 különféle sportcélokra szolgáló épület emelkedik. A stadionban 2.000 sportoló versenyezhet egyszerre 26 sportágban; befogadóképessége 160.000 ember.

A megnyitó ünnepségen jelen volt N. A. Bulganyin, N. Sz. Hruscsov, G. M. Malenkov, V. M. Molotov, M. G. Pervuhin, K. J. Vorosilov, G. K. Zsukov, L. I. Brezsnyev, D. T. Sepilov, J. A. Furceva, A. B. Arisztov, N. I. Beljajev és P. N. Poszpjelov.

Az ünnepi gyülést J. A. Furceva, az SzKP Központi Bizottságának és Moszkva városi pártbizottságának titkára nyitotta meg. Több beszéd elhangzása után N. Sz. Hruscsov emelkedett szólásra és nagy beszédet mondott. A gyülést sportünnepély követte.

A „Vörös Lobogó" szerkesztősége és kiadóhivatala: Karl Liebknecht utca 2—4. szám Telefon: Szerkesztőség: 33-02, 33-05, 30-87, 35-69 Kiadóhivatal: 16-92 Nyomda: 20-77. Intreprinderea Poligrafică Arad.
Taxa postală plătită în numerar. conf aprobării Nr 53—1945.